

จุลสารความมั่นคงศึกษา

ฉบับที่ 31

รัฐกับมุสลิมในฟิลิปปินส์

The State and Muslims in the Philippines

ศ. สีดา สอนศรี
เขียน

สุรชาติ บำรุงสุข
บรรณาธิการ

โครงการความมั่นคงศึกษา
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

โครงการความมั่นคงศึกษา

(Security Studies Project)

การเปลี่ยนแปลงทางความมั่นคงที่ทางานมีต่อประเทศไทยว่างประเทศนับตั้งแต่เดือนตุลาคมปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้มาเป็นปีที่มีความมั่นคงที่ต่ำลงมาก ไม่ใช่แค่ความเสียหายทางเศรษฐกิจและมนุษย์ดูแล แต่เป็นความเสียหายทางความมั่นคงทางภัยคุกคามที่สำคัญที่สุด เช่น การโจมตีในเดือนตุลาคมที่ทำให้ประเทศไทยสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก รวมถึงการโจมตีทางไซเบอร์ของประเทศไทย ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่สำคัญที่สุดในยุคดิจิทัล ไม่ใช่แค่ความเสียหายทางเศรษฐกิจและมนุษย์ดูแล แต่เป็นความเสียหายทางความมั่นคงที่สำคัญที่สุดในโลก ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดๆ ก็ตาม ประเทศไทยต้องมีมาตรการรักษาความมั่นคงอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันภัยคุกคามต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ดังนั้นเพื่อให้เกิดกระบวนการค้นคว้าวิจัยด้านความมั่นคงขึ้น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง “โครงการความมั่นคงศึกษา” โดยในช่วงแรก (Phase 1) ได้จัดตั้งในรูปแบบการวิจัยภาคใต้ชื่อ “โครงงานปีมุ่งความมั่นคงใหม่” และเริ่มดำเนินการวิจัยในเรื่องของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย หลังจากนี้ Phases 2 ได้สืบสานต่อ พร้อมกับการติดตามที่เพิ่มขึ้น แรงงานต่างด้าวนี้เป็นหัวข้อหลัก หลังจากนี้ Phases 3 ได้สืบสานต่อ พร้อมกับการติดตามที่เพิ่มขึ้น แรงงานต่างด้าวในประเทศไทย ให้ความมั่นคงทางความมั่นคงที่ต้องการ ที่ให้มีแนวคิดที่จะขยายไปในรูปแบบอื่นๆ ด้วย อันจะเป็นจุดที่นำไปสู่การตั้ง “Think Tank” ด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ผลจากการนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจในการต่อต้านภัยคุกคาม ไม่ใช่แค่ความเสียหายทางเศรษฐกิจและมนุษย์ดูแล แต่เป็นความเสียหายทางความมั่นคงที่สำคัญที่สุด

1) ภาระวิจัย (Research) เป็นโครงการวิจัยระยะสั้น ที่เน้นถึงปัจจัยความมั่นคงใหม่ที่ประเทศไทยต้องเผชิญในอนาคต โดยในท้องดินจะเน้นในเรื่องของการต่อต้านภัยคุกคาม

2) การสุนทรีย์ทางวิชาการ (Forum) โครงการสุนทรีย์ทางความมั่นคง (Security Forum) ที่เน้นเรื่องการแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างนักวิจัยและผู้ปฏิบัติในรายเดือนปัจจุบัน ความมั่นคงที่เป็นหัวข้อสำคัญสำหรับประเทศไทย

3) แผนสารวิชาการ (Monograph) วุฒิสาขาวิชาความมั่นคงศึกษา สำหรับนักศึกษาที่สนใจการสร้างความมั่นคงในประเทศไทย

โครงการทั้งหมดนี้ ได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณจาก สกว. และ ม.ร.ส. ต่างๆ ที่ช่วยสนับสนุน เป็นหัวหน้าโครงการ

จุลสารความมั่นคงศึกษา

ธันวาคม ๒๕๖๐ ฉบับที่ ๓๑

รัฐกับมุสลิมในฟิลิปปินส์

The State and Muslims in the Philippines

ร.ศ. สีดา สอนศรี
เขียน

สุรชาติ บำรุงสุข
บรรณาธิการ

โครงการความมั่นคงศึกษา

ด้วยความสนับสนุนจาก

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

จุลสารความมั่นคงศึกษา ฉบับที่ 31

รัฐกับมุสลิมในพิลีปปินส์

ผู้เขียน วศ. สีดา สอนศรี

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ธันวาคม 2560

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

การพิมพ์ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)

เจ้าของ โครงการความมั่นคงศึกษา
ตั้ง ปณ. 2030 ปลฝ. จุฬาลงกรณ์
กรุงเทพฯ 10332
E-mail : newscctrproject@yahoo.com
โทรศัพท์และโทรสาร 0-2218-7264

บรรณาธิการ รศ. ดร. สุรชาติ บำรุงสุข
ผู้ช่วยบรรณาธิการ นาง ธนา ยศศรีภูมิ
ประจำกองบรรณาธิการ นางสาว พรรภนิศา ศรีหิรัญ
ที่ปรึกษา พลโท วุฒินันท์ ลีลาภูท
พลเรือตรี อมรเทพ ณ บางช้าง
พลตรี ภราดร พัฒนาบุตร
บริษัท แสควร์ ปรีนซ์ 03 จำกัด
59,59/1,59/2 ช.ญี่ปุ่นเมือง 30 ด.สุขุมวิท 101
แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260
โทร. 0-2743-8045-9 แฟกซ์. 0-2332-5058

จุลสารความมั่นคงศึกษา ฉบับที่ 31

รัฐกิจบันมุสລິມໃນພຶດປີປິບສົ່ງ

ผู้เขียน วศ. สีดา สอนศรี

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ธันวาคม 2550

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

การพิมพ์ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)

เจ้าของ โครงการความมั่นคงศึกษา
ตั้ง ปณ. 2030 ปลฝ. จุฬาลงกรณ์
กรุงเทพฯ 10332
E-mail : newsecproject@yahoo.com
โทรศัพท์และโทรสาร 0-2218-7264

บรรณาธิการ วศ. ดร. สุรชาติ บำรุงสุข
ผู้ช่วยบรรณาธิการ นาง ธนา ยศศรีระฤทธ
ประจำกองบรรณาธิการ นางสาว พรพรรณ ศรีหิรัญ
ที่ปรึกษา พลโท วุฒินันท์ ลีลาภูษ
ผลเรือดรี ออมรเทพ ณ บางช้าง
ผลตระ ภารادر พัฒนาบุตร
พิมพ์ บริษัท แซคาว์ ปรีນซ์ 93 จำกัด
59,59/1,59/2 ช.ปุณณวิถี 30 ด.สุขุมวิท 101
แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260
โทร. 0-2743-8045-9 แฟกซ์. 0-2332-5058

สารบัญ

Contents

รัฐกับมุสลิมในฟิลิปปินส์

The State and Muslims in the Philippines

คำนำ	ก
Preface	
บทนำ	3
Introduction	
กบฏมุสลิมในฟิลิปปินส์	
Muslim Rebellion in the Philippines	
สุรชาติ บำรุงสุข	
Surachart Bumrungsuk	
รัฐกับสังคมมุสลิมในฟิลิปปินส์	5
The State and Mulims in the Philippines	
รศ. สีดา สอนศรี	
Assoc. Prof. Seeda Sornsrī	

คำนำ

หลังจากชุดวิจัยแรกของโครงการความมั่นคงศึกษาในเรื่องของการก่อการร้ายได้สืบสานต่อมา ทำให้มีการพูดคุยกันในหมู่นักวิจัยว่า อะไรคือประเด็นปัญหาสำคัญของการวิจัยที่เป็นผลพวงจากการดำเนินการในช่วงแรกที่พวกเรารู้ว่าจะศึกษาค้นคว้าต่อ

ประเด็นสำคัญที่พวกเรามองเห็นร่วมกันว่า จะเป็นหัวข้อของการวิจัยในช่วงที่สองของโครงการ ได้แก่ การบริหารจัดการของรัฐในความสัมพันธ์กับสังคมมุสลิมภายในประเทศของตน หรือในอีกด้านหนึ่งของปัญหาคือ รัฐดำเนินการในปัญหาความขัดแย้งกับสังคมมุสลิมภายในของตนอย่างไร

ในการประชุมเพื่อกำหนดหัวข้อการวิจัยนี้ เรายังได้คัดเลือกด้วยแนวจาก 2 ภูมิภาคคือ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกกลาง โดยได้เลือกเอา 4 ประเทศ เป็นกรณีศึกษา ได้แก่ พลิปปินส์ อินโดนีเซีย ชาอดิอาราเบีย และอิหร่าน

ดังจะเห็นได้ว่า ประเทศไทย 4 มีปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐกับสังคมมุสลิม ดำรงอยู่ในลักษณะที่อาจจะแตกต่างกันออกไปตามเงื่อนไขทางการเมืองและสภาพแวดล้อมอันๆ แม้ใน 3 กรณีคือ อินโดนีเซีย ชาอดิอาราเบีย และอิหร่าน จะเป็นประเทศที่มีรัฐบาลเป็นมุสลิมเองคือด้าน

ประเด็นปัญหาเหล่านี้ ทำให้โครงการฯ ให้ความสนใจถึงสภาพปัญหาและวิธีการที่รัฐบาลในแต่ละประเทศดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว แม้ในกรณีของพลิปปินส์จะมีรัฐบาลที่เป็นชาวคริสต์ซึ่งแตกต่างออกไปจากคุณลักษณะของรัฐบาลใน 3 กรณีศึกษา ข้างต้นก็ตาม

การค้นคว้าวิจัยในประเด็นปัญหาเหล่านี้ก็เพื่ออย่างน้อยเป็นการแสวงหา "บทเรียน" และสร้างเป็นข้อพิจารณาสำคัญรับสังคมไทย ซึ่งในวันนี้ต้องเผชิญกับปัญหาการก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย อันเป็นพื้นที่สำคัญที่เป็นที่อยู่อาศัยของประชากรที่เป็นชาวมุสลิม

ดังนั้นโครงการฯ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาในระยะที่ 2 ของการวิจัยนี้ จะมีส่วนช่วยให้เกิดข้อคิดในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว ได้มากไม่น้อยกว่าที่ทำให้มีส่วนช่วยโดยตรงต่อการช่วยรักษาชีวิตของผู้คนทุกฝ่าย ตลอดจนถึงบำรุงการของรัฐได้บ้าง และที่สำคัญก็คือ หากเราสามารถแก้ไขปัญหาความ

ขัดแย้งครั้งนี้ได้สำเร็จริงก์อาจจะก่อให้เกิดผลอย่างสำคัญระหว่างศาสตร์ด้านความเชื่อให้สามารถถ่ายร่วมกันได้ด้วยสันติสุขในอนาคต มิฉะนั้นแล้ว สังคมไทยอาจจะกลายเป็น “หัวข้อข่าว” โดยเป็นหนึ่งในพื้นที่ของความขัดแย้งในโลกร่วมสมัย ที่มีศาสนาเป็นแรงขับเคลื่อนได้ไม่ยากนัก

สำหรับการนำเสนอในจุลสารเล่มนี้ โครงการฯ จะเริ่มจากการวิจัยของรองศาสตราจารย์สิตา สอนศรี ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านฟิลิปปินส์ของไทย และแม้ว่า การเมืองฟิลิปปินส์จะแตกต่างออกไปจากการเมืองอินโดนีเซีย เพราะเป็นประเทศที่ผู้ปกครองนักจะเป็นชาวคริสต์ และในขณะเดียวกันมีปัญหาความขัดแย้งกันหนักหนื้นเมื่องที่เป็นมุสลิมในการได้ที่ค้างอยู่เป็นระยะเวลานาน จนถูกยกเป็นหนึ่งในปัญหาความมั่นคงของฟิลิปปินส์มาโดยตลอด ดังนั้นการศึกษาปัญหาในการเมืองฟิลิปปินส์จึงอาจจะช่วยให้เราสามารถที่จะเข้าใจและร่วมมือกับภาคภูมิการณ์ที่เกิดขึ้นในบ้านเราได้ด้วย

โครงการความมั่นคงศึกษา
ธันวาคม 2550

PHILIPPINES

LOW / HILLS / MOUNTAINS

Philippines

Mt. Pinatubo
Angeles
Olongapo

Manila Bay

200 mi
200 km

South China Sea

Palawan

Malaysia

Batan Islands

Babuyan Islands

Pacific Ocean

Philippine Sea

LuzonAparri
Baguio
Dagupan

Sagada

Tarlac

Cabanatuan

Polillo

Marinduque

Mayon Volcano

Catanduanes

Legaspi

Masbate

Calbayon

Samar

Tacloban

Leyte

Dinagat

Siargao

San Pablo
Batangas
Calapan
Mindoro

Calamian Group

Boracay Island

Panay

Roxas

Cadiz

Bacolod

Negros

Cebu

Bohol

Bogol Sea

Butuan

Iligan

Cagayan de Oro

General Santos

Mindanao

Davao

Davao Gulf

Moro Gulf

Sulu Archipelago

Jolo

Basilan

Sulu Sea

Celebes Sea

Davao Gulf

บทนำ

กบฏมุสลิมในฟิลิปปินส์

อุรชาติ บำรุงสุข

“ความแตกต่างทางวัฒนธรรมในตัวของมันเอง
ไม่ได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางชาติพันธุ์”

Professor Thomas McKenna
ผู้เชี่ยวชาญด้านฟิลิปปินส์

หนึ่งในประเด็นปัญหาความมั่นคงของฟิลิปปินส์ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือการณีการเรียกร้องเอกราชของชาวมุสลิมในการได้ด้วยตนเอง ซึ่งกำรจอยู่เป็นระยะเวลาอันยาวนานในประวัติศาสตร์

หากย้อนกลับไปสู่ยุคถ่าอาณาจักรของตะวันตกแล้ว จะพบว่าชาวมุสลิมในฟิลิปปินส์เป็นกลุ่มชนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศที่ไม่ได้ถูกทำให้เป็นสเปน (Hispanicization) ในช่วงบุกอาณานิคม ตั้งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน พากษาอาศัยอยู่ในรัฐซึ่งมีผู้คนที่นับถือศาสนาคริสต์เป็นส่วนใหญ่ แต่พากษาลัมมีลักษณะร่วมทางศาสนาและวัฒนธรรมกัน ที่น่องมุสลิมในประเทศที่อนุรักษ์ได้แก่ มาเดเซียและอินโดเนเซีย อีกทั้งพากษาซึ่งสามารถดำรงคุณลักษณะทางวัฒนธรรมดังเดิมเอาไว้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย เพลง ประเพณีทางการเมือง ความเชื่อพื้นฐาน ตลอดรวมถึงแนวทางการปฏิบัติอื่นๆ ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นแม้ว่าพากษาจะอยู่ร่วมกับชาวคริสต์ในฟิลิปปินส์ได้ โดยมีการเข้มต่อทางการเมืองระหว่างกันในหลาย ๆ รูปแบบ แต่ก็มีช่องว่างทางวัฒนธรรมขนาดใหญ่ระหว่างกันอยู่ ฉะนั้น ถ้าจะกล่าวได้ว่ามีความหวาดระแวงอยู่เป็นพื้นฐาน แต่ก็คงจะนั้นพากษาเกือบอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติในภาคใต้ของประเทศ

อย่างไรก็ตาม การก่อตัวของขบวนการชาตินิยมของชาวมุสลิมในฟิลิปปินส์ (Bangsamoro) เกิดในยุคการปกครองอาณาจักรของสหราชอาณาจักร ซึ่งมีความพยายามที่จะบูรณาการชาวในให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทยได้ โดยหวังว่าเมื่อได้รับเอกราชแล้ว ฟิลิปปินส์จะเป็นประเทศเอกราชที่มีความเป็นหนึ่งเดียว

ความพยายามข้างนี้ได้ก่อให้เกิดอัตลักษณ์ในความเป็นด้วยนของชาวมุสลิม คือ มีความรู้สึกร่วมกันในความเป็น “Bangsamoro” อีกทั้งการปักกรองของสหรัฐฯ บังช่วยทำให้ชาวมุสลิมในฟิลิปปินส์พูดภาษาอังกฤษได้ด้วย (ไม่แตกต่างจากชาวคริสต์)

การก่อตัวของขบวนการชาตินิยมของชาวมุสลิมในฟิลิปปินส์ ได้กลายเป็น ขบวนการต่อต้านลัทธิอาณานิคมไปด้วย และในยุคต่อๆ มาขบวนการชาตินิยมข้างนี้ได้กลาย เป็น “ขบวนการอิสลาม” (Islamic Movement) โดยการเคลื่อนไหวทางการเมืองของ พวกราษฎร์ยืนอยู่บนพื้นฐานของความเป็นโลกอิสลาม และในขณะเดียวกันก็ต้องการให้ใช้ รูปแบบการปักกรองของอิสลามต่อพื้นที่ดังกล่าวด้วย (Islamic model of governance) ดังที่เห็นได้จากการเคลื่อนไหวของ MNLF และ MILF เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม พวกราษฎร์ยังไม่มีตัวแบบที่ชัดเจนว่า รูปแบบทางประวัติศาสตร์ของรัฐ อิสลามในฟิลิปปินส์เป็นเช่นไร ในด้อยแตลงต่างๆ ที่ออกมากันจาก MNLF และ MILF แสดงให้เห็นถึงการศึกษาความรู้ในความเป็นขบวนการอิสลามของพวกราษฎร์ มีความหมายถึงการ ปักป้อง “ดินแดนและประเทศ” ของชาวมุสลิม โดยเป็นปฏิกริยาตอบกลับต่อการ ปักกรองของรัฐบาลของชาวคริสต์ในมานาดา อีกทั้งยังเป็นการแสดงเพื่อให้เห็นถึงการ เห็นด้วยระหว่างมุสลิมในฟิลิปปินส์กับโลกอิสลามภายนอก

ในการเมืองมินดาเนา ปัญหาการต่อต้านรัฐของชาวมุสลิมยังเกี่ยวข้องกับการ อย比利ีย์คิ้นของชาวคริสต์ที่เข้ามาด้ึงดันฐานะในมินดาเนา เพราะว่าในช่วงทศวรรษของปี 1960 ได้มีการอย比利ีย์คิ้นของชาวคริสต์เป็นจำนวนมากเข้าสู่พื้นที่ดังกล่าวซึ่งก็ได้ก่อให้เกิดความ ขัดแย้งอย่างมากกับชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ดังเดิม และทั้งยังทำให้ชาวมุสลิมเป็นจำนวน มากต้องเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย การขยายตัวของชาวคริสต์บังส่งผลกระทบทางสังคม เพราะได้ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในทางเศรษฐกิจระหว่างเจ้าที่ดินชาวคริสต์กับชาวมุสลิม

สำหรับการต่อสู้ของชาวมุสลิมในมินดาเนา ในส่วนของ MNLF อาจจะยุติลง ด้วยการเจรจาตกลงในปี 1976 แต่ส่วนของ MILF ซึ่งแม้จะเจรจาสำเร็จในปี 1997 แต่ในปี 1999 การต่อสู้ระหว่างรัฐบาลกับกลุ่ม MILF ก็เกิดขึ้นอีก และทว่าความรุนแรงมากขึ้นมาโดยตลอด ในอีกส่วนหนึ่ง กลุ่มน้ำเสียงชาติไทยที่ปฏิบัติการอย่างรุนแรงเข่นเดียวกัน

จนจนปัจจุบัน สถานการณ์ความรุนแรงจากการก่อความไม่สงบของชาวมุสลิม ในภาคใต้ของฟิลิปปินส์ยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นส่วนสำคัญของประเพณี ปัญหาความมั่นคงของฟิลิปปินส์ และเป็นภาพสะท้อนอีกส่วนหนึ่งของกระแส “มุสลิม คิดอย่างไร” ที่เกิดขึ้นในเวลาโลกอีกด้วย!

รัฐกับสังคมมุสลิมในฟิลิปปินส์

รศ.สืดา สอนครี

บทความนี้เป็นบทความวิจัยเรื่อง รัฐกับสังคมมุสลิมในฟิลิปปินส์ : จากความขัดแย้งสู่ความร่วมมือมิจดประสงค์เพื่อเสนอรูปแบบของฟิลิปปินส์ต่อไทยในปัญหาภาคใต้ โดยกล่าวถึงความเป็นมาของ Bangsamoro (Muslim Nation) แนวคิดค่านิยมของกลุ่มนี้ และบทบาทของรัฐในสมัยต่างๆ ต่อการแก้ปัญหา จนกระทั่งมาถึงขั้นสุดท้ายของการเจรจา ณ ปัจจุบัน ผู้เขียนได้เสนอแนวทางสำหรับการแก้ปัญหาประเทศไทย โดยมองจากมุมมองของฟิลิปปินส์และไทยร่วมกัน

ฟิลิปปินส์มีปัญหาการแบ่งแยกดินแดนภาคใต้มานานกว่า 3 ศตวรรษ รากเหง้าของปัญหานี้ นั้นมีการสันนิษฐานกันต่างๆ นานา และการสันนิษฐานต่างๆ เหล่านี้ได้มาจากการศึกษาวิจัยทางชาติพันธุ์วิทยาและภาษาฯ ซึ่งเป็นชาวฟิลิปปินส์เองที่กล่าวว่า ชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์นั้นไม่รวมตัวชุมนุมสันติ แต่จะรวมพวกรชานเข้าพันธุ์ดังเดิมที่เป็นชนกลุ่มน้อยทั่วประเทศ ซึ่งมีถึง 108 เผ่าพันธุ์ (ไม่ว่าจะกลุ่มย่อย ๆ ของเผ่าพันธุ์นี้) กระจายไปทั่วเกาะลูซอน วิสาย์ และมินดาเนา โดยเฉพาะในเกาะมินดาเนาเองมีประชากรที่ไม่ใช่ มุสลิมและไม่ใช่ คริสต์เดียนซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาต่างๆ กัน สำหรับมุสลิมเอง แล้วเป็นชาติพันธุ์ต่างหากที่เรียกว่า โมโร (Moro) ซึ่งมาจากคำว่า Moors ที่สเปนเรียก มุสลิมที่ต่อต้านสเปนในขณะที่เข้าใจดีทางได้ของฟิลิปปินส์และ Moors ก็อกลุ่มนหนึ่งที่เกยปกรองสเปนมาก่อนตามประวัติศาสตร์ของสเปน ลังก์ล่าวนแล้วข้างต้น ในมินดาเนาเองมีใช่จะมีเฉพาะกลุ่มนุสลิมเท่านั้น แต่มีชนพื้นเมืองที่อพยพทางทะเลและคริสต์เดียนที่อพยพมาจากเกาะลูซอนและวิสาyah ในช่วงที่สเปนและอเมริกันเข้าครอบครอง² แต่กระนั้นก็ตาม Kamlian³ ได้กล่าวว่าดินแดนที่มุสลิมการอ้างว่าเป็นดินแดนของบรรพบุรุษของมุสลิมนี้ ความคิดเห็นในมินดาเนาทั้งหมดทั้งที่เป็นถิ่นที่อยู่ของชนกลุ่มน้อยที่มิใช่ มุสลิมซึ่งอพยพมาอยู่ก่อนมุสลิม (พวก Lumad) และคริสต์เดียนที่อพยพเข้ามาในช่วงตะวันตก (สเปนและอเมริกา) เข้าครอบครอง⁴ เพาให้ความเห็นว่าดินแดนเหล่านี้มีสุลต่านมุสลิมครอบครองอยู่ทั้งหมด ถึงแม้จะมีชนกลุ่มน้อยที่มิใช่ มุสลิมแต่ยังนับถือสิ่งนักหนึ่งอธิบายอยู่ในมินดาเนาก็ตาม สุดค่านที่สำคัญ คือ

สุดต้านของชูอุและมากินดาเนา ซึ่งปัจจุบันเป็นจังหวัดของฟิลิปปินส์ ถ้าเราเชื่อตามแนวคิดนี้ มินดาเนาทั้งหมดคงแค่มินดาเนาตลอดไป ตอนหนีอ ตอนกลับ และตอนได้เป็นดินแดนของบรรพบุรุษมุสลิมทั้งหมดคงซึ่งดินแดนเหล่านี้เป็นดินแดนที่ชาวอาหรับได้เดินทางมาค้าขายและเผยแพร่ศาสนารวมทั้งพยาบาลทำให้มินดาเนาเป็นอิสลาม (Islamization) ในต้นศตวรรษที่ 145 มุสลิมซึ่งเป็นพ่อค้าและผู้สอนศาสนาจากอาหรับ อินโดนีเซีย และอาณานุภาพมาเลเซียดังอิฐانที่หมู่เกาะชูอุ (Sulu) มากินดาเนา (Maguindanao) มาราเนา (Maranaos) และพยาบาลกล่อมเกลาชาวพื้นเมืองดังเดิมให้เป็นมุสลิม โดยจัดรูปแบบการปกครอง ตั้งโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม (Madrasa)⁵ ชาวพื้นเมืองบางส่วนจึงเป็นมุสลิมดังแต่นั้นมา⁶ ถ้าพิจารณาตามความเป็นจริงแล้วดินแดนของมุสลิมจึงมิใช่เป็นดินแดนดังเดิมที่พวกเขารักษาไว้ แต่เป็นดินแดนที่ช่วงชิงมาจากเพื่อนบ้านที่ดังอิฐันอยู่ในฟิลิปปินส์อยู่ก่อนแล้ว เมื่อสเปนเข้าครอบครองในศตวรรษที่ 16 (ค.ศ. 1565) นั้น ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยและระหว่างเกาะที่ยังไม่พัฒนามากนัก ความเป็นอยู่ที่ยังเป็นธรรมชาติ การต่อต้านส่วนใหญ่ในขั้นกบกนพื้นเมืองในที่ราบสูง และที่ราบต่ำและคนในพื้นแผ่นดินกบกนชายฝั่ง การทำให้เป็นอิสลามของมุสลิมในมินดาเนาจึงมิได้ประสบความสำเร็จ ยกเว้นใน ชูอุ มากินดาเนา และมาราเนา เพ่านั้น สเปนได้ต่อสู้กับสุดต้านในเมืองเหล่านี้เพื่อดังใจครอบครองฟิลิปปินส์ภาคใต้ทั้งหมด แต่ในศตวรรษที่ 16 เป็นต้นมา หลังจากที่สเปนเข้าครอบครองแล้ว การกล่อมเกลาให้รับวัฒนธรรมสเปนจึงกระจายไปทั่วมินดาเนาและในมนต์ล่า และถูกต่อต้านจากชาวมุสลิม ทั้งนี้นำมาจากสมมติฐานที่ว่า เมื่อถูกครอบครอง การแสดงเป็นชาตินิยมของคนของเรา ก็เกิดขึ้น ซึ่งผู้เขียนก็เห็นด้วยกับความคิดของ McKenna⁷ ที่ว่า การก่อกบฏของมุสลิม มิใช่เกิดจากการรุกรานที่ดินของสเปนแต่มาจากการรู้สึกเป็นชาตินิยมมากกว่า การอ้างสิทธิเหนือดินแดนในมินดาเนาของกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงที่ว่าดินแดนในมินดาเนา ทั้งหมดเป็นดินแดนของบรรพบุรุษที่ตนเองจะต้องช่วงชิงมาจากสเปนนั้น ไม่น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญของความขัดแย้งในมินดาเนา เพราะรัฐบาลสเปนที่ครอบครองฟิลิปปินส์ ขณะนี้ได้แต่งตั้งผู้นำท้องถิ่นที่เป็นมุสลิมดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ในท้องถิ่น เช่น ให้เป็นผู้นำท้องถิ่น (Principalia) เป็นหัวหน้าบารังไก (Cabezas de Barangay) และหัวหน้าเมือง (Gobernadorcillos) เป็นจำนวนมากและผู้นำเหล่านี้ด้วยกันพยาบาลที่จะ

เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองของสเปนด้วย เนื่องจากได้ทั้งตำแหน่ง ลาก ยค และเงินทองจากสเปน¹⁰ แต่อีกฝ่ายก็ตามมุสลิมหัวรุนแรงอีกกลุ่มหนึ่ง ก็พยายามรวมด้วย และเรียกตัวเองว่ากลุ่มโมโรหรือชาติโมโร (Bangsamoro) คำว่าโมโรมาจากคำว่า Moors ที่สเปนเรียกกลุ่มนุสลิมในฟิลิปปินส์ซึ่งมีลักษณะความเป็นอยู่และแนวคิดเหมือนกับพวก Moors ที่ครอบครองสเปนแต่เดิม กลุ่มนี้เป็นผู้ก่อความรุนแรงในภาคใต้ในเวลาต่อมา กลุ่มนี้มีได้รวมอยู่กับกลุ่มนี้เมื่อกินมาภายในมินดาเนา พากษาแต่งงานกับคริสเตียน ทำธุรกิจและร่วมสังสรรค์กับคริสเตียนโดยไม่มีปัญหา¹¹ แต่การลงทะเบียนที่สำคัญในช่วงสเปน เข้าครอบครอง คือ สเปนไม่ได้พัฒนาชุมชน มากในด้านเศรษฐกิจ ศาสนา เด็ก ชีวิต และมารดาเนา ทำให้ชาว ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุของความขัดแย้งของมินดาเนาในเวลาต่อมา โดยนัก รักษาดินมุสลิมเหล่านี้ เมื่อเมริกันเข้าครอบครองกีฬายามที่จะรวมมุสลิมภาคใต้เข้ามาอยู่ ในโครงสร้างการพัฒนาของรัฐบาล แต่เนื่องจากได้รับการต่อต้าน จึงไม่สามารถพัฒนา ในเขตที่มีมุสลิมในภาคใต้ได้อีกต่อไปที่ได้เช่นกัน ในช่วงนี้เองที่มุสลิมได้พัฒนา แนวคิดอิسلامเพื่อต่อต้านจักรวรรดินิยมอเมริกัน¹² หลังจากที่ฟิลิปปินส์ได้รับเอกราชจาก อเมริกาในวันที่ 4 กรกฎาคม 1946 มุสลิมที่เป็นชนชั้นนำส่วนใหญ่รวมตัวเองเข้ากับ รัฐใหม่ที่เกิดขึ้น รวมทั้งเห็นด้วยกับนโยบายของรัฐที่ให้คริสเตียนอยู่ในภารกิจในมินดาเนา

กลุ่มแบ่งแยกดินแดนซึ่งเริ่มเกิดขึ้นในทศวรรษที่ 1960 เป็นคราวนุ่มนิ่มที่ไม่ได้ มาจากครอบครัวขนาดนี้ แต่มีการศึกษาสูงเนื่องจากได้รับทุนจากรัฐบาลฟิลิปปินส์ให้ ไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยของรัฐในมะนิลา คือที่ U.P. (University of the Philippines) และที่ประเทศอาหรับหลายประเทศ จุดประสงค์เริ่มแรกของพวกเขาก็เพื่อต้องการรวม มุสลิมให้เข้ากับรัฐบาล หลังจากการศึกษาแล้วก็ได้เผยแพร่อุดมการณ์นี้แก่มุสลิม ท่องถิ่น ทำให้ได้รับความเชื่อถือมาก โดยเฉพาะ บุรุษ มิชชาริ ซึ่งจบการศึกษาจาก U.P. ไปศึกษาต่อที่ลิเบีย กลับมาเป็นอาจารย์ที่ U.P. และมีนิยมที่จะกลมกลืนมุสลิม ให้เข้ากับคริสเตียนส่วนใหญ่ของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ทำให้ชนชั้นนำมุสลิมในท้องถิ่นไม่ได้ รับความนิยมเท่าที่ควร เนื่องจากมิได้ทำอะไรเพื่อชาวมุสลิมภาคใต้เลย ความนิยม ผู้นำแบ่งแยกดินแดนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะพวกเขามีอุดมการณ์ที่จะพัฒนามินดาเนาให้ เจริญ ในขณะเดียวกันรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้แต่งตั้งให้ผู้นำบางคนเข้าดำรงตำแหน่งสำคัญ

ในการเมือง เท่านั้นเป็นที่ปรึกษาในคณะกรรมการอธิการต่างๆ โดยเฉพาะในรัฐบาลมาร์กอส เมื่อจากรัฐบาลต้องการหล่อหอดอนบุคคลเหล่านี้ให้เข้ากับรัฐบาล แต่ปัญหาคือรัฐบาลใช้ทหารเข้าปราบปรามกลุ่มนี้ไม่สำเร็จที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนเหล่านี้ เมื่อจากกลัวว่าตนจะต่อต้านรัฐบาลเพราพากเพียรนิยมมาร์กซิส ทำให้เกิดข่าววนการต่อต้านรัฐบาลขึ้นในปี 1976 ในเมืองโภตนาโถ ปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออื้อให้เกิดข่าววนการดังกล่าวอาจมาจากการปัจจัยภายใน ก็คือ ผู้นำมุสลิมบางกลุ่มต้องการรักษาอำนาจของตัวเองในการควบคุมทรัพยากรต่างๆ ในท้องถิ่นและปัจจัยด้านอุดมการณ์ของกลุ่มหัวรุนแรง ส่วนปัจจัยภายนอกคือการใช้กำลังของกองกำลังทหารของรัฐบาลเข้าปราบปราม ทำให้เกิดความตึงเครียดระหว่างผู้คนกลุ่มหัวรุนแรง ผู้ชี้ดืออุดมการณ์เชือญาตินิริยาและชนชั้นต่างๆ ในสังคมของโภตนาโถ

ด้วยอ่อนกลับไปเมื่อช่วงการประการศกอยู่การศึก ประชาชนทั่วไปในโภตนาโถต่างก็สงสัยผู้นำของตัวเองที่ไปเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาล ในขณะเดียวกันก็มีกลุ่มต่อต้านรัฐบาลมาร์กอสเท่านเดียวกัน ส่วนนักศึกษามุสลิมที่ได้รับทุนรัฐบาลนั้นก็ได้เข้าร่วมข่าววนการแบ่งแยกดินแดนในปี 1976 หลังจากการประชุมของมิชูอารีในปี 1971 แล้ว เมื่อจากพากเพียรมีความรู้ มีแนวคิดทางการเมือง จึงต้องการที่จะปลดแอกตัวเองจากความอยุติธรรมต่างๆ นี่ก็ถือเป็นข่าววนการชาตินิยมของบ้างหนึ่งของผู้รักชาติกำเนิดของตัวเอง ซึ่งเป็นวิธีการเช่นเดียวกับนักชาตินิยมของฟิลิปปินส์ที่ต่อต้านสเปน นั่นก็คือรวมกลุ่มทางความคิด เสรนา ออกหนังสือพิมพ์ต่างๆ เพยแพรอุดมการณ์ หนึ่งในจำนวนผู้ต่อต้านรัฐบาลคือ นูร์ มิชูอารี เขายืนรูนะทางบ้านยกจนได้รับทุนจากรัฐบาลให้ไปศึกษาที่ U.P. และเป็นอาจารย์สอนวิชารัฐศาสตร์ที่นี่ ได้ก่อตั้งกลุ่มนุสลิมขึ้นใน U.P. ถือทั้งเผยแพร่ความคิดใน Philippine Muslim News13 เหตุการณ์ได้ตึงเครียดมากขึ้นเมื่อมีการนำมุสลิมจำนวนมากในโครงการ “Jabidah Project” ซึ่งเป็นโครงการของรัฐบาลมาร์กอสที่ฝึกหัดรุ่นหนุ่มมุสลิม เพื่อให้ไปรุกรานในภาคใต้ แต่ในที่สุดกันรุ่นหนุ่มมุสลิมเหล่านี้ถูกฆ่าหมู่โดยไม่ทราบสาเหตุจนกระทั่งบัดนี้¹⁴ มิชูอารี จึงได้ก่อตั้งขบวนการ MNLF เพื่อต้องการปกป้องตัวเองของมุสลิมขึ้น ในขณะนั้นมีนักศึกษามุสลิมร่วมข่าววนการเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์ครั้งนี้น่าจะเป็นสาเหตุของความเป็นชาตินิยมของมุสลิมที่ถูกกระทำจากรัฐบาลมากกว่าข้ออกเดินเรื่องความแตกต่าง

ระหว่างศาสนาอิสลามและคริสเตียน ก่อนมีการดึงขบวนการ MNLF ได้มีการจัดตั้งขบวนการ MIM (Muslim Independence Movement) ในปี 1969 ในโอดาบานาโดยผู้นำคือ Datu Udtug Matalam ซึ่งมีจุดประสงค์ต้องการแยกมินดาเนาเป็นรัฐมุสลิม¹⁵ Matalam เกยอญในโครงการ การสร้างความสามัคันระหว่างมุสลิมกับคริสเตียนในรัฐบาลมาเร็อกซ่าวังตันสมัย (1965-1969) แต่ได้ลาออกจากรัฐบาลภายหลัง มีชูอารีได้เข้าร่วมกับขบวนการ MIM ในขณะนั้น นอกจากขบวนการดังกล่าวแล้วยังมีมุสลิมหลายกลุ่มที่มีความขัดแย้งกัน จึงเกิดความรุนแรงหลายครั้งในโอดาบานาโดยในต้นปี 1970 ทำให้หัวนุสลิมและคริสเตียนบางกลุ่มดำเนินการกระทำดังกล่าว จากความรุนแรงดังกล่าว มีคริสเตียนถูกฆ่า 269 คน และมุสลิม 305 คนจากการประทักษิณเอง¹⁶ ต่อมา MIM ลดบทบาทลงเป็นเหตุให้มีชูอารีได้ประชุมกลุ่มนุสลิมในกลางปี 1971 และก่อตั้งขบวนการ MNLF ขึ้น โดยดำเนินการอยู่ได้ติด¹⁷ ในขณะที่นักศึกษาจาก U.P. ประท้วงการแก้ไขรัฐธรรมนูญของมาเร็อกซ์ มาเร็อกซ์ได้ประกาศกฎอัยการศึกในวันที่ 21 กันยายน 1972¹⁸ และได้ปราบปรามกลุ่มองค์กรได้ติดต่อๆ ซึ่งรวมทั้งกลุ่ม MNLF ด้วย ทำให้มีการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลกับขบวนการนี้ในเดือนพฤษภาคม 1972 เป็นเหตุให้มีผู้อพยพไปที่ชายหาดของมาเลเซียเป็นจำนวนมาก¹⁹

จากพฤติกรรมของมาเร็อกส์ดังกล่าว ทำให้มีชูอารีได้พัฒนาแนวคิด Bangsamoro (Moro nation) ขึ้นมา คำว่า Bangsa นั้นอาจหมายถึง ผู้สืบสายโลหิตเดียวกัน เผ่าเดียวกัน เชื้อชาติเดียวกันหรือชาติเดียวกัน²⁰ คำว่า Moro สเปนเคยใช้กับกลุ่มนุสลิมภาคใต้ที่ต่อต้านสเปน มีชูอารีได้นำคำนี้มาใช้ในเชิงบาก ดังกล่าวแล้วข้างต้นและให้ความหมายว่า ในไมนิชาฟิดิปปินส์ แต่ต้องการแยกออกเป็นชาติของด้วยองค์ต่างหาก การจุดประทีนดังกล่าวทำให้หัวนุสลิมหัวรุนแรงได้เข้าร่วมขบวนการดังกล่าวเป็นจำนวนมาก และคำนี้เองที่เป็นสาเหตุของพวาก่อกบฏต่อรัฐบาล กายในปี 1975 มีชูอารี ก็ได้จัดตั้งกองกำลังทหารต่อต้านรัฐบาลได้สำเร็จ ทำให้รัฐบาลมาเร็อกส์ต้องใช้งบประมาณกับกองกำลังรักษาความปลอดภัยเป็นจำนวนมาก ดังแต่ประกาศกฎอัยการศึกจนถึง 1975 รัฐบาลใช้งบประมาณในส่วนนี้ไป 325 ล้านдолลาร์²¹ จนกระทั่งในปี 1977 รัฐบาลก็ได้เจรจากับ OIC และ MNLF จนนำมาสู่ข้อตกลงตริปoli (Tripoli Agreement) ที่ยินดีจะให้มุสลิมทางใต้ปกครองตนเอง²² แต่ในระยะเวลา

ต่อมา Narokosmi ได้ให้จงประทานและ การดำเนินการปกครองตนของตามที่ได้ตอกย้ำในข้อคดีของศรีปีเติ๊ะ¹² ความไม่พอใจรัฐบาล Narokosmi ที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในหมู่นักเคลื่อนไหว มุสลิม จนกระทั่งได้มีพลังประชาชนไก่นสันรัฐบาล Narokosmi ถูกฟื้นฟูในปี 1986 ซึ่ง MNLF ที่ร่วมอยู่ในกระบวนการนี้ด้วย ตามที่ผู้วิจัยกล่าวแล้วข้างต้น มีความแตกแยกแยjn ความคิดเห็นขึ้นด้วยในระหว่างกลุ่มนุสลิมด้วยกัน ชาลามัต ชาชิม (Salamat Hashim) ซึ่ง เป็นมุสลิมหัวเข่ามีความคิดไม่เห็นด้วยกับ MNLF ที่จะให้ภาคใต้เป็นเขตปกครองตนเอง เขายังต้องการให้ภาคใต้ทั้งหมดเป็น “รัฐอิสلام” จึงได้แยกตัวออกมาตั้งบวนการ MILF ในปี 1984 และได้ตั้งฐานของตัวเองที่เมือง ลาหอร์ ปากีสถาน ส่วนมีซูารี ชนะใจมุสลิม หัวกางๆ และสมาชิกในกลุ่ม OIC (Organization of Islamic Conference) แต่ เป็นที่น่าสังเกตว่าในปี 1978 คาดว่าเมืองโคดาบานาได้ไปเข้าร่วมกับรัฐบาล Narokosmi โดยได้รับตำแหน่งสำคัญให้รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการของมุสลิมทั้งหมด จะเห็นว่ามี ความแตกแยกของมุสลิมหลายฝ่ายทั้งก่อนในห้องเดินของตัวเอง แต่ละกลุ่มนี้อุดมการณ์ ที่ต่างกัน เพราะฉะนั้นการอ้างเหตุผลของตนแทนบรรพบุรุษแต่ก่อนจึงเป็นข้ออ้างที่ ไม่แท้จริง เมื่ออาภีโน้ตได้จัดตั้งรัฐบาลแล้ว นางกีได้หันเสียงประชาติประชาชนในเขต ที่มีมุสลิมว่าต้องการปกครองตนของหรือไม่ ซึ่งผลปรากฏว่าประชาชนในจังหวัด ดาวี-ดาวี นากินดาเนา ลาเนา เคลด ชูร์ และชูตู ได้ลงคะแนนข้างมากต้องการปกครองตนของ ทำให้หักดุ้น MILF ไม่พอใจเพราะพูดเข้าต้องการให้รัฐบาลหยุดเสียงประชาชนทั้งหมด ในมินดาเนา ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะมีอีกหลายจังหวัดที่ไม่มีมุสลิมอยู่เลย บางจังหวัด มีมุสลิมเพียงส่วนน้อยและเป็นไปไม่ได้ที่จะใช้กฎหมายมุสลิมปกครองคริสตเดียน แต่กอดุ้น MNLF ค่อนข้างจะพอใจ ด้วยเหตุนี้จึงมีการก่อการจากกลุ่ม MILF ต่อรัฐบาลเป็น ระยะๆ หลังจากหักดุ้น MNLF ได้เข้าร่วมกับรัฐบาลในปี 1996 (สมัยพีเตล รามอส) ตามข้อตกลงศรีปีเติ๊ะ มาในช่วงปัจจุบัน รัฐบาลกับกลุ่ม MILF ที่ได้เจรจา กันโดยมีมาเลเซีย ซึ่งเป็นประธาน OIC เป็นตัวกลางในการเจรจา และไกลีจะบรรลุผลสำเร็จแล้ว ขณะนี้ รอผลสรุปที่ว่า MILF อ้างการเรียกคืนดินแดนบรรพบุรุษของมุสลิมทั้งมินดาเนานั้น รัฐบาลจะตกลงหรือไม่ ด้านไม่ตกลงก็จะต้องมีการประนีประนอมกันในระดับหนึ่งซึ่งขึ้น อยู่กับบุคคลที่ 3 ที่เป็นตัวกลางนั้นเอง เป็นที่หวังกันว่าผลการเจรจาประนีประนอมจะ คล่องกันได้หลังเดือนรามาเดือนในปีนี้ (2006)

ประวัติความเป็นมาของกลุ่มมุสลิมแบ่งแยกดินแดนในฟิลิปปินส์

ผู้นำขบวนการ MNLF - มีซูอารี

แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติไม่ໄรอย (MNLF) หรือขบวนการแบ่งแยกดินแดนภาคใต้นี้เป็นกลุ่มผลประโยชน์หัวรุนแรงที่มีบทบาทดึงแต่มาρกอสเริ่มประกาศกฎอัยการศึกจนถึงปัจจุบัน ในช่วงที่มาρกอสมีอำนาจอยู่นั้นกบฏแบ่งแยกดินแดนภาคใต้นี้ มีบทบาทอยู่สามช่วง คือ ในปี ก.ศ. 1972-1973 เมื่อมาρกอสเริ่มประกาศใช้กฎอัยการศึก ปี ก.ศ. 1976-1977 เมื่อมีการเจรจาแก้ไขรัฐบาลว่าจะหยุดยิง และเมื่อปี ก.ศ. 1980-1981 เมื่อมาρกอสประกาศยกเดิมการใช้กฎอัยการศึก ส่วนอีกช่วงคือ MILF เริ่มนีบทบาทดึงแต่ ก.ศ. 1984 จนถึงปัจจุบัน

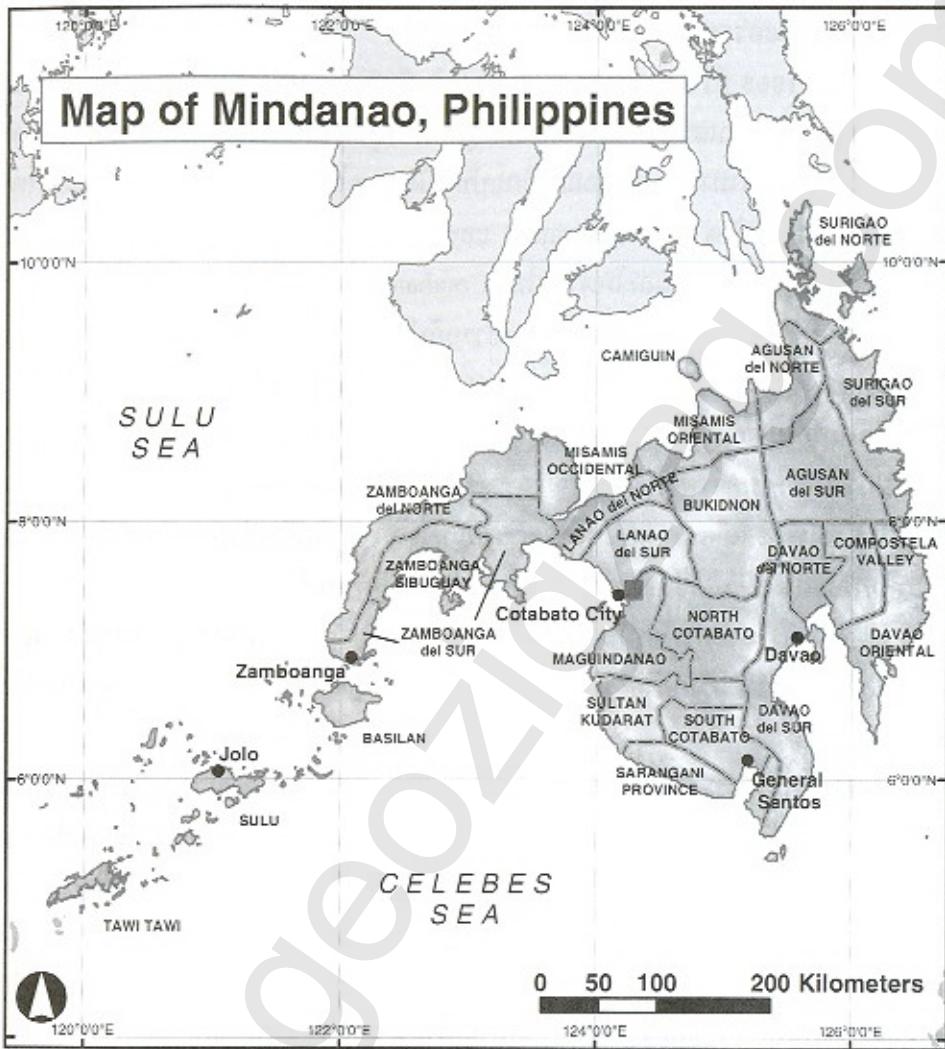
เทื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่ดาวรินฟิลิปปินส์ ผู้เขียนจะขอถ้าดึง รากเหง้าของปัญหา ปัจจัยที่ก่อให้เกิดขบวนการแบ่งแยกดินแดน และแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติไม่ໄรอย

นโยบายของรัฐบาลฟิลิปปินส์ตั้งแต่ตีดจนถึงปัจจุบันต่อการแก้ไขความขัดแย้งในมินดาเนา

การดำเนินงานของบังชาไม่ได้มีใช้เป็นของใหม่สำหรับรัฐบาลฟิลิปปินส์และเมริคันที่เป็นผู้ครอบครองฟิลิปปินส์มา ก่อน เนื่องจากบังชาไม่ได้ได้ต่อค้านผู้ครอบครองและรัฐบาลฟิลิปปินส์มานานแล้ว แต่ยังไม่มีการก่อตัวเป็นแนวร่วมอย่างชัดเจน บังชาไม่ได้รวมตัวกันเป็นรูปเป็นร่างหลังจากที่ฟิลิปปินส์ได้รับเอกราชในปี 1946 แล้ว เมื่อจากรัฐบาลต้องการรวมพวกรังษามาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของฟิลิปปินส์ นโยบายในขณะนั้นมี 2 ประการ คือ ประการแรก รวมบังชาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของฟิลิปปินส์ ประการที่สอง ให้บังชาไม่ได้เป็นเขตปกครองตนเอง (Autonomy) จากปี 1946-1976 รัฐบาล มีนโยบายให้บังชาไม่ได้รวมตัวกับฟิลิปปินส์ จากปี 1976 เป็นต้นมาจนถึง 1996 รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้บังชาไม่ได้เป็นเขตปกครองตนเอง

จากปี 1946-1976 เป็นเวลาถึง 3 ทศวรรษที่รัฐบาลดำเนินการแก้ปัญหาในมินดาเนา ระหว่างคนส่วนใหญ่ที่เป็นคริสเตียนและคนส่วนน้อยที่เป็นมุสลิม ในปี 1957 รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ให้คำจำกัดความว่าความขัดแย้งในมินดาเนาเป็นปัญหาของพวกรไม่ได้เอง จากคำจำกัดความนี้มีความหมายดึง “ปัญหาที่ว่าจะทำอย่างไรที่จะรวมบังชาไม่ได้เข้ากับคนส่วนใหญ่ของฟิลิปปินส์ที่นับถือศาสนาคริสต์และให้พวกรเขามีความรู้สึกว่า เขายังเป็นชาวฟิลิปปินส์และรัฐบาลฟิลิปปินส์เป็นรัฐบาลของพวกรเขายังเป็นส่วนหนึ่งของพวกรเขาระบุ”²⁴

ในช่วงแรกนโยบายการรวมชาติของฟิลิปปินส์มี 2 แนวทาง คือ แนวทางแรก คือ การรวมการบริหารและโครงสร้างของบังชาไม่ได้เข้ากับระบบการปกครองของรัฐบาลฟิลิปปินส์ แนวทางที่สองคือ การก่อตั้งสถาบันวัฒนธรรมหรือการรวมตัวทางวัฒนธรรมของบังชาไม่ได้ให้เข้ากับสังคมส่วนใหญ่ของฟิลิปปินส์โดยให้พวกรเขายอมรับ และให้ความร่วมมือ²⁵ เพื่อให้แน่ใจในแนวทางแรกประสบผลสำเร็จ รัฐบาลได้วางแผนปฏิบัติการโดยตั้งหน่วยงานหลายหน่วยงานดำเนินการ คือ คณะกรรมการการรวมชาติ (Commission on National Integration-CNI) มหาวิทยาลัยมินดาเนา (Mindanao State University-MSU) และหน่วยงานพัฒนามินดาเนา (Mindanao Development Authority-MDA)

1. คณะกรรมการการรวมชาติ (CNI)

ในปี 1955 มีร่างกฎหมาย 2 ฉบับถูกนำเข้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (CNI) ร่างกฎหมายฉบับแรกเสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติ Luis Hora จากเขต 3 ของจังหวัดแอนดากูเตาทางภาคเหนือและอีกฉบับหนึ่งเสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติ Alonso Amilbangsa และ Mangelen จากจังหวัด Lanao ซึ่ง Sulu และ Cotabato ตามลำดับ โดยที่ร่างกฎหมายทั้ง 2 ฉบับได้ถูกพิจารณาไว้แล้วกันและได้ผ่านการอภิปรายในสภานิติบัญญัติ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 1957 ประธานาธิบดีก้าเซีย (Garcia) ได้ลงนามเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 1957 เป็นกฎหมายฉบับที่ 1888 (Republic Act 1888) กฎหมายนี้มีจุดประสงค์เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและกลไกการทำงานจิตใจชาวฟิลิปปินส์ที่ไม่ใช่คริสตเดียนให้เสริมล้านโดยเร็วรวมทั้งจัดการรวมตัวอย่างถาวรส่องวัฒนธรรม ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลฟิลิปปินส์¹

คณะกรรมการชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อศูนย์ความก้าวหน้าและการรวมตัว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะกรรมการชุดนี้จึงได้ทำโครงการหลายโครงการด้วยกัน คือ

1) โครงการพัฒนาการศึกษา โดยให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชนและครอบครัว กระตุ้นการศึกษาและพัฒนาศักยภาพเยาวชน ให้สามารถเข้าร่วมในกระบวนการทางการเมืองและเศรษฐกิจ ตลอดจนการสร้างอาชญากรรมลดลง ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ

2) โครงการที่อยู่อาศัย จุดประสงค์เบื้องต้นของโครงการนี้เพื่อฟื้นฟูที่อยู่อาศัยของชุมชนสุสليمและชนกลุ่มน้อยให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการ

- จัดทำที่ดินทำกินให้กับผู้ที่ไม่มีที่ดินในโครงการที่คณะกรรมการกำหนด
- จัดทำวิธีบังคับภัยให้แก่สมาชิกในเขตทำกินนั้น
- จัดแนะนำวิธีทำการเกษตรเพื่อให้ผลผลิตที่ดีขึ้น
- อำนวยความสะดวกในการทางการค้าในการส่งออกผลผลิต
- ปรับปรุงการศึกษาและสาธารณสุขชุมชนให้ดีขึ้น
- สร้างเสริมการพัฒนาชนบทและการซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานในท้องที่

- สอนการปักครองเบื้องต้น

๓) โครงการช่วยเหลือทางสังคม โครงการนี้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ เช่น ไฟไหม้ ได้ฟุน น้ำท่วม และภัยพิบัติต่างๆ ที่คาดการณ์ไม่ได้

๔) โครงการช่วยเหลือเรื่องการบริหารงาน เป็นโครงการที่ช่วยเหลือด้านการเงินแก่จังหวัดและเทศบาลที่ชุมชนมุสลิมและชนกลุ่มน้อยต่างๆ อาศัยอยู่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของผู้ที่อยู่อาศัยเหล่านั้น

๕) โครงการช่วยเหลือทางกฎหมาย โครงการนี้เป็นการขยายตัวนบริการทางกฎหมายไปสู่จังหวัดและเทศบาลที่มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ เช่น เพิ่มศาลเคลื่อนที่และนักกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การตัดสินคดีและการพิพากษาเกี่ยวกับที่ดิน

๖) โครงการวิจัย เป็นโครงการที่เกี่ยวกับการวิจัยทางวิชาการที่เกี่ยวกับชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ และพากโนรในภูมิภาค เช่น ศูนย์วิจัยชนกลุ่มน้อยได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการนี้”

ความสำเร็จและความล้มเหลวของคณะกรรมการธิการการรวมชาติ (CNI)

ความสำเร็จของ CNI มีเพียงการช่วยเหลือทางการศึกษาแก่นั่งจากไม่ถึง 3,000 คนเท่านั้น ล้วน然是จากการจัดทำที่ดินทำกินยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินการทำให้การพิจารณาโครงการต่างๆ ล่าช้าไป ๘๐% คณะกรรมการธิการควรจะได้รับงบประมาณ ๕ ล้านเปโซต่อปีในการดำเนินการของโครงการ แต่ปรากฏว่าได้รับงบประมาณเพียงครึ่งเดียว^๒

นอกจากนี้ CNI ได้ตั้งโครงการช่วยเหลือชนกลุ่มน้อยแห่งชาติ ของประธานาธิบดี (Presidential Assistance on National Minorities-PANAMIN) ตามคำสั่งของประธานาธิบดี มาเรกอส ในปี 1967 เพื่อให้กำเนิดน้ำแก่ประธานาธิบดี เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยทั้งหมดในฟิลิปปินส์ ด้วยเหตุนี้เองงบประมาณส่วนหนึ่งของ CNI ถูกแบ่งมาจัดโครงการนี้^๓

Majul (นาฏล) ผู้เชี่ยวชาญมุสลิมและผู้ประเมินความสำเร็จของ CNI กล่าวไว้ว่า “นอกเหนือจากความสำเร็จบางส่วนที่ประเมินได้แล้ว ความจริงของบทวนการแบ่งแยกดินแดนระหว่างกลุ่มนุสลิมหลาย ๆ กลุ่มซึ่งได้เริ่มเพาะตัวขึ้นในพศวรรษที่ ๖๐ นั้น เป็นผลมาจากการสร้างความเหลวที่จะรวมกลุ่มนุสลิมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรัฐ”^๔

2. มหาวิทยาลัยมินดานา (Mindanao State University)

ประธานาธิบดี รามอน แมกไช ได้ลงนามกฎหมายรัฐเลขที่ 1387 (Republic Act No. 1387) เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม ค.ศ. 1955 จัดตั้งมหาวิทยาลัยมินดานาในเมืองมาราawi (Marawi) ซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ใจกลางของมุสลิมมินดานา แต่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ต้องใช้เวลา 6 ปี นี่เองจากเกิดปัญหาความรุนแรงในเมืองนี้อย่างรุนแรง อีกทั้งต้องใช้เวลาในการแต่งตั้งบุคคลที่เหมาะสมไปดำรงตำแหน่งอธิการบดี (President) ของมหาวิทยาลัยนี้ด้วย ในที่สุดในวันที่ 1 กันยายน 1961 ช่วงรัฐบาลประธานาธิบดี คาร์ลอส พี. การ์เซีย รัฐบาลก็ได้แต่งตั้ง Dr. Antonio Isidro เป็นอธิการบดี³²

บทก่อตัวเบื้องต้นของกฎหมายมหาวิทยาลัยแสดงถึงแนวคิดไว้ดังนี้³³

1) มหาวิทยาลัยเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการพัฒนาความเจริญทางภาคใต้ของฟิลิปปินส์

2) มหาวิทยาลัยต้องช่วยในการพัฒนาโครงการศึกษาเพื่อที่จะเร่งให้มีการรวมกลุ่มนักศึกษาที่มาจากทุกเชื้อชาติและศาสนาที่เป็นมุสลิม

3) มหาวิทยาลัยต้องจัดทำบุคลากรที่เป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญทางวิชาการและการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมดังเดิม

มหาวิทยาลัยได้ขยายการศึกษาต่างๆ ไปหลายวิทยาเขตในจังหวัดภาคใต้ อีกทั้งได้จับประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นอันดับที่ 2 รองลงมาจาก U.P. (University of the Philippines)

ปัจจุบันก็คือ มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยไม่ระบุรัฐที่ควรทำให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไม่ระบุรัฐดำเนินการได้

3. หน่วยงานพัฒนามินดานา (Mindanao Development Authority)

ในปี 1961 ประธานาธิบดี คาร์ลอส พี. การ์เซีย ได้ลงนามกฎหมายรัฐเลขที่ 3034 (Republic Act no. 3034) จัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อพัฒนามินดานาขึ้น โดยมีหลักการดังต่อไปนี้³⁴

1) ร่างแผนงานทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพัฒนาภูมิภาคภาคใต้

2) ประสานงานและร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อทำกิจกรรมในการสร้างสันติสุขในภาคใต้

3) อำนวยความสะดวกในเรื่องการบริหารงานการเงิน การซ้ายเหลือทางวิชาการเพื่อสร้างงานในภูมิภาค

4) ร่วมมือกับภาครัฐในการลงทุนด้านอุดสาಹกรรมการเกษตรและการค้า

ทั้งหน่วยงาน CNI MSU และ MDA ต่างก็มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินไปสู่การปฏิบัติให้เป็นจริงได้ เมื่อจาก ประการแรก มีการเปลี่ยนผู้นำ ในหน่วยงานบ่อยมาก ในระยะ 10 ปีระหว่างปี 1963-1973 มีการเปลี่ยนแปลงประธานอย่างน้อย ๕ คน ซึ่งเป็นผู้จัดการโครงการและพนักงาน ๓ คน ประการที่สอง งบประมาณในการพัฒนาไม่เพียงพอ งบประมาณที่ควรให้ต่อ ๑๓๒ ล้านบาท แต่ตามความเป็นจริงแล้วได้รับเงินเพียง ๒๔ ล้านบาทเท่านั้น^{๖๖} ประการที่สาม หน่วยงานพัฒนา มีนิตาเนา มิใช่เป็นหน่วยงานที่ดูแล เพราะฉะนั้นการทำางานจึงไม่ดือเนื่องและขาดการประสานงานกัน

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนเห็นว่า ประเด็นเรื่องการรวมชาติก็เป็นประเด็นใหญ่ คำถานของการรวมชาติก็อ เป็นการก่ออุบัติทางสังคมวัฒนธรรม (Socialization) หรือไม่ หรือมุสลิมจะต้องเปลี่ยนค่านิยมต่างๆ ให้เป็นกาหอสิก (Assimilation) หรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้นมุสลิมอาจจะต่อต้าน และสิ่งชี้รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ปฏิบัติในอดีตคือ การสนับสนุนนโยบายของเมืองแม่ที่เคยเข้ามารบกวน คือ สเปน และอเมริกัน ที่ต้องการให้เกิดการกลมกลืนของทั้งสองสังคมอย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งเป็นภารกิจของปัญหาในปัจจุบัน เพราะเป็นการทำลายความเป็นชาตินิยมของมุสลิม

จากความสัมมาโลภในการจัดการการแบ่งแยกดินแดนในอดีต ทำให้ทั้งสองหน่วยงาน คือ CNI และ MDA ถูกยุนไป ยังคงเหลืออยู่เฉพาะ MSU ที่ยังดำเนินการสอนและวิจัยอยู่ในปัจจุบัน

จากประสบการณ์ปัญหาความขัดแย้งทางภาคใต้นี้เอง ทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้แก้ปัญหาต่างๆ ตลอดมา แต่เนื่องจากมีปัจจัยเรื่องรากเหง้าของปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ความต้องการพัฒนาของจังหวัดมุสลิมทำให้เกิดขบวนการ MNLF และต่อมาเกิด MILF

เพื่อต้องการแบ่งแยกดินแดนออกไป รัฐบาลบางรัฐบาลสามารถทำให้ความขัดแย้งลดน้อยลง บางรัฐบาลยังทำให้มีความขัดแย้งมากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทักษะพิเศษของผู้นำในแต่ละสมัยที่มองภาพมุสลิมภาคใต้แตกต่างกันไป ทำให้การแก้ปัญหาแตกต่างกัน บางรัฐบาลใช้ทหารลงไปปราบปราม เช่น รัฐบาลมาวร์กอฟามางซ่างและรัฐบาลอีสต์ราดา บางรัฐบาลใช้วิธีการเจรจา โดยมีด้านกลางในการเจรจา (Third Party) ทำให้ความขัดแย้งลดน้อยลงไป เช่น รัฐบาลรามอส และอาร์โรโย เป็นต้น

นโยบายของรัฐบาลมาวร์กอฟสต่อการแก้ปัญหามินดาเนา

มาในสมัยมาวร์กอฟ มาวร์กอฟได้เจรจากับกลุ่ม MNLF โดยได้ไปเจรจาประนีประนอมกันที่เมืองตรีบีสี และได้มีข้อตกลงตรีบีสีเพื่อให้ 13 จังหวัดภาคใต้และ 9 เมือง (Cities) เป็นการปกครองตนเอง นอกเหนือนั้นซึ่งได้ตั้งคณะกรรมการบริหาร Southern Philippine Development Authority (SPDA) เพื่อตูดและการปกครองตนเองโดยเฉพาะอีกทั้งในปี ค.ศ. 1973 ได้ตั้งธนาคารมุสลิม (Amanah Bank) ศูนย์มุสลิมศึกษาขึ้นที่ U.P. และศาลมุสลิม Shariah Court แต่ปัญหาอยู่ที่มาวร์กอฟมีไว้ให้หันสิ่งเหล่านี้ไปทั้ง 13 จังหวัดภาคใต้ แต่เลือกหันสิ่งเหล่านี้ไปทั้งหัวดินที่มีคริสตเดียนมาก ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มแบ่งแยกดินแดน MNLF เป็นอย่างยิ่ง การเจรชาช่วงนี้จึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ถึงแม้ได้พัฒนาภาคใต้ดังกล่าวแล้ว ต่อมาในสมัยอาเกโน่ได้มีการเจรจากับกลุ่ม MNLF อีกครั้ง

นโยบายของรัฐบาลอาเกโน่ในต่อการแก้ปัญหามินดาเนา

การเจรจาในสมัยอาเกโน่ในนี้ หลังจากทั้งฝ่ายรัฐบาลและ MNLF ได้ประชุมกันที่เจดดาห์ และมีข้อตกลง Jeddah accord ในวันที่ 3 มกราคม 1987 แล้ว กลุ่ม MNLF ได้เสนอข้อเรียกร้องรัฐบาลดังนี้

1. ให้รัฐบาลยอมให้มีการปกครองตนเอง (Autonomous) ในมินดาเนาทั้งหมด นาซิดัน ตาเวี-ตาเวี และป่าล่าวัน

2. เบทແດນดังกล่าวควรเรียกว่า Bangsamoro Autonomous Region ซึ่งรวมเขตแดนมินดาเนา นาซิดัน ตาเวี-ตาเวี และป่าล่าวัน

3. กองกำลังควรเป็นของ MNLF ร้อยละ 85 เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของ
สมาชิกในกลุ่ม

4. เขตดังกล่าวควรมีอำนาจในการเก็บภาษีและมีสำรวจของตัวเอง

5. ทันทีที่เข็นข้อตกลงแล้ว MNLF จะจัดการปกครองภายในจังหวัดเอง รวม
ทั้งนี้อำนาจในการปกครองจังหวัด

6. รัฐบาลฟิลิปปินส์ต้องประกาศให้มีนิตาเนา ชูตู ตาวี-ตาวี นาซิลัน และ
ป้าลัวน เป็นเขตปกครองตนเอง ก่อนการประชุมสภาสามัญแห่งชาติเดือนกรกฎาคม 1987

7. ข้อตกลงจะต้องเข็นกันในเงื่อนไข ขาดอุดารมีย เป็น 3 ชุด ซึ่งเป็นภาษา
อังกฤษ ฝรั่งเศส และภาษาอาหรับ

หลังจากรัฐบาลอาเกโนร์ประชุมกันแล้วก็ได้นัดปฏิเสธข้อเรียกร้องดังกล่าวและมีข้อ
เสนอ MNLF ดังนี้²⁸

1. เกี่ยวกับเขตปกครองตนเอง ควรจะมีการหยั่งเสียงประชามติประชาชนว่า
ต้องการเป็นเขตปกครองตนเองภายใต้ MNLF หรือไม่ เพราะในมินดาเนาและจังหวัด
ดังกล่าวข้างต้นมีคริสเตียนและชนเผ่าที่นิยมอิสลามอยู่ด้วยซึ่งหันหน้าไป
ในรัฐธรรมนูญมาตรา 1987 มาตราที่ 10 ว่าให้มีการหยั่งเสียงประชามติ

2. เกี่ยวกับการจัดตั้งการปกครองจังหวัด (Provincial Government) นั้น
ประชาชนซึ่งอาศัยในฐานะฝ่ายบริหารไม่สามารถใช้อำนาจนิติบัญญัติในการจัดตั้งและ
เปลี่ยนแปลงการปกครองจังหวัดได้

3. เกี่ยวกับการโอนอำนาจ ข้อเสนอของ MNLF เกี่ยวกับการโอนอำนาจนั้น
เสมือนหนึ่งเป็นการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งขัดต่ออำนาจอิสปิตาดของประเทศไทย

4. เกี่ยวกับกระบวนการประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญปี 1987 มาตราที่ 10 ได้
ระบุการตั้งเขตปกครองตนเองตามวิถีทางประชาธิปไตยแล้ว คือ ให้ประชาชนคัดเลือก
ใจอย่างเป็นอิสระจากการหยั่งเสียงประชามติว่าจะยอมรับการแบ่งแยกดินแดนหรือไม่

5. เกี่ยวกับการเป็นตัวกลางในการเจรจาของ OIC แม้จะมีตัวกลาง ก็อ OIC
แล้วก็ตาม แต่การเจรจาสันติภาพกับ MNLF เป็นเรื่องการเมืองภายในและรัฐบาลจะ
ยึดหลักการรัฐธรรมนูญและอิสปิตาดของประเทศไทยเป็นหลัก

MNLF ตกลงกับข้อเสนอของรัฐบาลดังกล่าวจนกระทั่งถึงรัฐบาล ฟีเดล รามอส (1992-1998)

นโยบายของรัฐบาลรามอสต่อการแก้ปัญหามินดาเนา

การเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลกับ MNLF มีขึ้นอย่างแท้จริงในสมัยประธานาธิบดี ฟีเดล รามอส หลังจากได้เจรจา กันเป็นเวลา 4 ปี ทั้ง 2 ฝ่ายได้เขียนข้อตกลงสันติภาพในวันที่ 2 กันยายน 1996⁴⁰ ตามข้อตกลงตริปولي (Tripoli Agreement)⁴¹ ในครั้งนี้รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย อลาตัส (Ali Alatas) เป็นพยาน พร้อมด้วยผู้นำกลุ่ม คือ มิชูอาเร อลาตัส ก่อตัวว่า การลงนามในข้อตกลงครั้งนี้เป็นเพียงการเริ่มต้นเท่านั้น สิ่งที่สำคัญคือการนำแผนไปใช้ให้เกิดผลและการประเมินความสำเร็จของข้อตกลงดังกล่าว⁴²

จากข้อตกลงดังกล่าวได้มีการจัดตั้งเขตพิเศษ คือ เขตพิเศษเพื่อสันติภาพและการพัฒนา (Special Zone of Peace and Development-SZOPAD) , สถาบันปรึกษา (Consultative Assembly-CA) และสถาบันสันติภาพและพัฒนา (Southern Philippines Council for Peace and Development-SPCPD) ทั้ง 3 หน่วยงานนี้มีจุดประสงค์ที่จะนำโครงสร้างและกลไกเกี่ยวกับข้อตกลงสันติภาพไปใช้ให้เกิดผล สำหรับรายละเอียดของหน่วยงานทั้งสามดังกล่าวข้างต้นมีดังนี้

1. SZOPAD (Special Zone of Peace and Development)

หน่วยงานนี้จัดตั้งขึ้นตาม EO 371 (Executive Order 371) ลงนามข้อตกลงในวันที่ 2 ตุลาคม 1996 โดยมีประธานาธิบดี คือ

- สันติภาพและการพัฒนาในภาคใต้ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบของความเหวี่ยงก้าวหน้า
- ทั้งรัฐบาลและ MNLF ร่วมกันดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างสันติภาพเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งความยุติธรรม ศันติสุขและแก้ปัญหาความขัดแย้งทางภาคใต้
- มีช่องทางใหม่ที่จะเร่งให้มีการพัฒนามากขึ้นเมื่อได้มีการลงนามในสัญญาสันติภาพขึ้นสุดท้ายระหว่างรัฐบาลกับ MNLF แล้ว

ข้อตกลงดังกล่าวเป็นที่รับทราบกันในหมู่ประชาชนที่มีส่วนได้ ส่วนเสียใน มิ尼ดาเนาและกุ่มประชาสัมคมค่าง ๆ

SZOPAD ครอบคลุมจังหวัด บาซิลัน (Basilan) ซูลู (Sulu) ดาลี-ดาวี (Tawi-Tawi) ซัมบูงกา เดล ชูร์ (Zamboanga de Sur) ซัมบูงกา เดล โนร์เต (Zamboanga del Norte) โคตาบานาโถ ตอนเหนือ (North Cotabato) มาเกินดาเนา (Maguindanao) สุลต่าน กุดารัต (Sultan Kudarat) ลาเนา เดล โนร์เต (Lanao de Norte) ดาava เดล ชูร์ (Davao del Sur) ชา拉งอาโน (Sarangani) และ ปalaวัน (Palawan) รวมทั้งเมืองค่างๆ ของโคตาบานาโถ ดาปิตัน (Dapitan) ดิปโลอ็อก (Dipolog) อีนเนอร์ล ชาโนโส (General Santos) อิลิกัน (Iligan) มาราไว (Marawi) ปา加เดียน (Pagadian) ซัมบูงกา (Zambuanga) และ เพอร์โตร ปรินเซซา (Puerto Princesa) และเมืองที่เกิดใหม่ของจังหวัด คาด้าปาวัน (Kidapawan) จังหวัดดังกล่าวที่ อยู่ในเขตของการสร้างสันติภาพเป็นเวลา 3 ปี จากปี 1996 เป็นต้นมา รัฐบาลได้รณรงค์ นักลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าไปลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและการจ้างงานในเขต ดังกล่าวเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนที่วางไว้ ตามคำสั่ง EO 371 (Executive order 371) วรรค 2 มีความดังนี้

- 1) ให้บริการพื้นฐานค่างๆ เช่น น้ำ ไฟฟ้า สิ่งอำนวยความสะดวกทางการ ศึกษา ที่อยู่อาศัย สุขภาพและอนามัย
- 2) สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกต่อการพัฒนา
- 3) สร้างการลงทุนภายในและส่งเสริมการลงทุนด้านประเทศเพื่อสร้างรายได้ และโอกาสการจ้างงาน
- 4) ช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจแก่กุ่มสตี ชาวนา ชาวประมง คนยากจนในเมือง เพื่อที่เขามาระดับที่จะสร้างเศรษฐกิจในท้องถิ่นได้
- 5) ช่วยให้ชุมชนมีความสามารถในการสร้างชุมชนและองค์กรที่เข้มแข็งโดย เอกภั格กุ่มสตี

เป้าหมายของเขตที่จะต้องพัฒนา คือ จังหวัดดังกล่าวแล้วข้างต้นโดยเฉพาะเขต ที่ได้มีการหันเสียงประชาชนติดแล้วว่าจะเป็นเขตปกครองตนเอง ซึ่งได้แก่ ลาเนา เดล ชูร์ ดาวี-ดาวี มาเกินดาเนา และ ซูลู ส่วนเรื่องที่จะพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์ บ้านพัก การจัดท่าน้ำ ถนน สะพาน سانามบิน ท่าเรือ ไทรคอมนาคม 'ไฟฟ้า' สิ่งแวดล้อม และพื้นฟูทรัพยากรน้ำ การจัดหาดสາด การลงทุนเกี่ยวกับอาหารสำเร็จรูป การจัดตั้งเบ็ดอุดสาหกรรม การจัดตั้งบรรษัทเงินทุนขนาดกลางและขนาดย่อม และการสร้างพลังกกลุ่มคน (Empowerment) เพื่อพัฒนา

หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงคือ สำนักงานประธานาธิบดี ซึ่งต้องหาความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐและภาคเอกชนร่วมกันด้วย

2. SPCPD(The Southern Philippine Council for Peace and Development)

หน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานที่จะขยายแผนงานของ SZOPAD ให้เป็นจริง โดยการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และสร้างหาความร่วมมือในการสร้างความเริ่มทายทางเศรษฐกิจและสังคม แต่หน่วยงานนี้ก็อยู่ภายใต้สำนักงานประธานาธิบดีเช่นกัน

สถาที่รับผิดชอบประกอบด้วย ประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และประธานกกลุ่ม อีก 3 คน ซึ่งรับผิดชอบ มุสลิม คริสเดียน และชุมชนพื้นเมืองเพื่อต่างๆ ตามลำดับ มีสถาที่ปรึกษา คือ Darul Iftah ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก SPCPD ที่ช่วยเหลือในการประสานงานกับประธานาธิบดี 3 คนนี้

อ่านภาษาและหน้าที่ของสถาที่ดังนี้

1) รับผิดชอบในการส่งเสริมและตรวจสอบประสานงานในการส่งเสริมสันติภาพและความสงบเรียบร้อยในภาคใต้

2) เน้นการรักษาความสงบและการพัฒนาโดยเฉพาะเขตที่มีความขัดแย้งสูง เช่น ในเขต ARMM และวางแผนการต่างๆ เพื่อให้บรรลุสันติภาพ

3) ให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานปกครองท้องถิ่น

4) ใช้อำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการเพื่อให้การนำแผนไปใช้ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานาธิบดี

5) ช่วยเหลือในการเลือกตั้งท้องถิ่น หยังเสียงประชาชน ประชาพิจารณ์ และข้อมูลจากชุมชน โดยต้องได้รับการแต่งตั้งจากคอมมิลเลค (Comelec- คณะกรรมการการควบคุมการเลือกตั้ง) ให้ดำเนินการได้

๖) จัดตั้งสำนักงานหรือหน่วยงานด้านๆเพื่อเป็นกลไกในการปฏิบูรณ์ดิจิทัลให้ได้ผลทั้งนี้ต้องได้รับการอนุมัติงบประมาณจากประธานาธิบดี

๗) ประธานาธิบดีและร่วมมือกับหน่วยงานพัฒนาภาคใต้ (Southern Development Authority-SPDA) สำนักงานกิจกรรมเพื่อมุสลิม (The Office of Muslim Affairs-OHA) และสำนักงานชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่น (The Office of Southern Cultural Communities-OSCC) คณะกรรมการพัฒนาบึงกาฬ (The Basilan Development Task Force) คณะกรรมการพัฒนาในมินดาเนาตอนกลาง (The Central Mindanao Development Task Force) คณะกรรมการพัฒนาซูลู (The Sulu Development Task Force) โดยประธานาธิบดีกับกองทัพรัฐและตำรวจให้รักษาภูมายและไม่ให้ละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนภาคใต้

๘) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการรักษาความสงบสุขในภาคใต้ต่อประธานาธิบดีโดยความร่วมมือของสภาที่ปรึกษา (Consultative Assembly)

ตามความเป็นจริงแล้ว SPCPD ถูกจัดตั้งขึ้นโดยคำสั่งของประธานาธิบดีที่ 371 (EO 371) เพื่อที่จะส่งเสริมตรวจสอบและพัฒนาเขตที่มีความขัดแย้งในเขต ARMM แต่ไม่ได้มีอำนาจในการสั่งการโดยตรง ประธานาธิบดีจะต้องมอบหมายให้ดำเนินการด้านๆ เต็มที่ ทั้งนี้รวมถึงการจัดตั้งหน่วยงานนี้ เพราะมีบุคคลหลายฝ่ายดำเนินการ อีกทั้งอาจมีบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับการพัฒนาภาคใต้ ซึ่งจะทำให้แผนการเจราฯประสบความล้มเหลวได้

๓. สภาที่ปรึกษา (Consultative Assembly)

สภานี้มีสมาชิก 81 คน ดังนี้

๑) ประธานของ SPCPD เป็นประธานที่ปรึกษา

๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัด ARMM และ ผู้ว่าราชการจังหวัดอื่นๆ อีก 14 จังหวัด และนายกเทศบาลเมืองใหญ่ในจังหวัดเหล่านี้อีก 9 เมือง

๓) สมาชิก MNLF 14 คน

๔) สมาชิกที่ได้รับการแนะนำจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์กร

ชุมชน (POs) อีก 11 คน

หน้าที่ของ CA คือ เป็นเวทีอภิปรายดึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำประชาพิจารณ์ เพื่อนำเสนอต่อ SPCPD รวมทั้งเสนอนโยบายต่อประธานาธิบดีโดยผ่าน SPCPD (เพื่อ ที่ให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น)

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

1. ทั้ง 3 หน่วยงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานประธานาธิบดี ซึ่ง ในบางครั้งมีความล่าช้าด้วยติดขัดในระบบราชการ ทำให้ MNLF ไม่พอใจ

2. งบประมาณที่จะนำลงไปพัฒนาไม่เพียงพอ กับความต้องการ จำเป็นต้อง ขอริจากจากหน่วยงานต่างประเทศ ยกตัวอย่าง ในช่วงสั้นปี 1997 ผู้อำนวยการบริหาร SPCPD-Utah Salem Cutan ได้เสนองบประมาณเพื่อพัฒนาโครงการต่างๆ ในปี 1998 เป็นจำนวนเงิน 10 พันล้านบาท แต่ปรากฏว่างบประมาณถูกถอนตัวเพียง 110 ล้านบาท ซึ่งจำนวนนี้ใช้สำหรับเงินเดือนของเจ้าหน้าที่เท่านั้น นอกจากนั้นการใช้งบประมาณใน การทำประชาพิจารณ์ รวมรวมความคิดเห็นในแต่ละครั้งก็ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก แต่ละครั้งต้องใช้เงินถึง 400,000 บาท และในปี 1998 ต้องจัดการประชุมถึง 10 ครั้ง ในจังหวัดเอ็นเนอรัล ชาานໂດສ (18-19 กุมภาพันธ์ 1997) ขั้นวางการ (15-16 มีนาคม 1997) เปอร์โต ปรินเซซา (2-4 พฤษภาคม 1997) คาปิตัน (17-18 มิถุนายน 1997) ปักกอกาดอัน (25-26 กรกฎาคม 1997) โคดาบานาโトイและดาเวา (19-21 กันยายน 1997) โคดาบานาโトイตอนใต้ (16-18 ตุลาคม 1997) และมีการประชุมเพียง 2 ครั้งในปี 1998 ใน เมืองดาเวา (20 กุมภาพันธ์ 1998) และเอ็นเนอรัล ชาานໂດສ (28 พฤษภาคม 1998)¹³

3. ขาดการประสานงานและความร่วมมือ นั้นก็คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อจัดโครงการต่างๆ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจและ การท่องเที่ยว กระทรวงสาธารณสุขและทางหลวงนักจะขาดการประชุม ทั้งนี้อาจจะเป็น เพื่อการเดินทางไปทางใต้ใกล้และเส้นกัย ทำให้งานต่างๆ ไม่สำเร็จตามเป็นหมาย โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน

4. บัญชาผู้นำ ARMM ในเริ่มแรก然是อสซีนชัมและไว้วางใจมิชูอาเริงาก เพราเจาเป็นผู้มีอุดมการณ์ ต่อมามาเจาได้รับเดือกดูจากเขต ARMM ให้เป็นผู้ว่า

ราชการจังหวัด เขาจึงได้รับการยอมรับนับถือจากมุสลิมภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ เขายังได้รับการแต่งตั้งจากกรมอสให้เป็นกรรมการ SPCPD ด้วย แต่เมื่อเขาได้รับตำแหน่งดังๆ ดังกล่าวข้าวต้น แทนที่เขาจะอยู่บริหารงานในเขต ARMM เขายังลับไปอยู่ในมนต์สามและให้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย เดินทางไปค่า่ประเทศคลอดเวลา ทึ้งงานให้อยู่ในความรับผิดชอบของเดชาธิการบริหารของ ARMM ซึ่งสิ่งเหล่านี้สร้างความไม่พอใจให้กับมุสลิมในเขตเนื่องมาก จึงแม้เขาจะอ้างว่าการเดินทางไปที่ต่างๆ ของเขายังเพื่อแสวงหาการลงทุนดังไปทางภาคใต้ก็ตาม ด้วยเหตุนั้นมุสลิมส่วนหนึ่งขาดความเชื่อมั่นในความเป็นผู้นำของเขาก⁴⁴

แต่ดึงอย่างไรก็ตาม โดยส่วนด้านของรวมอสเองในฐานะประธานาธิบดีแล้วก็ได้แสวงหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยร่วมมือกับ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย เพื่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจที่เรียกว่า EAGA หรือ BIMP (East Asean Growth Area - BIMP) ซึ่งนับว่าพัฒนาไปได้มากพอสมควร ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

MILF

ARMM ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ BIMP ด้วย

นโยบายของรัฐบาลอาหรือโดยต่อการแก้ปัญหามินดาเนา

MILF ซึ่งเป็นกลุ่มแบ่งแยกดินแดนอีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อจะมีบทบาทในปี 1984 และมีบทบาทเรียกว่าการแบ่งแยกดินแดนมากขึ้นในสมัยประธานาธิบดีาร์โธริโย เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงใช้การเจรจา กับกลุ่ม MILF โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสร้างสันติภาพในมินดาเนาสมัยอาร์โธริโย มีอยู่ 2 หน่วยงาน คือ

1. สำนักงานที่ปรึกษาประธานาธิบดีเกี่ยวกับกระบวนการสันติภาพ

เมื่ออาร์โธริโยเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีในปี 2001 นางกีได้ลงนามในกฎหมายฉบับที่ 3 (Executive Order No.3) เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2001 เพื่อสร้างกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการบังคับใช้ ข้อตกลง การประสานงาน การตรวจสอบเกี่ยวกับการริเริ่มการสร้างสันติภาพ ประชาสังคมด่างๆ ในมินดาเนา เพื่อแก้ปัญหาระหว่าง MILF กับรัฐบาล ภายใต้ความร่วมมือดังกล่าว สำนักงานที่ปรึกษาประธานาธิบดีเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสันติภาพ (Office of the Presidential Adviser on Peace Process-OPAPP) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย 3 ประการ คือ

1) กระบวนการสร้างสันติภาพ ควรยึดชุมชนเป็นสำคัญและสะท้อนให้เห็นค่านิยมและหลักการของชุมชนพื้นบ้านสู่ทุกคน ไม่ว่าเป็นกลุ่มใดและให้ชุมชนเป็นผู้ร่วมตัดสินใจเอง

2) กระบวนการสร้างสันติภาพ มีจุดประสงค์ที่จะสร้างสังคมใหม่ที่มีความยุติธรรม ความเท่าเทียม ยึดหลักมนุษยชาติและสังคมที่หลากหลาย

3) กระบวนการสร้างสันติภาพต้องแสวงหาหลักการและหาข้อสรุปเกี่ยวกับความขัดแย้งโดยไม่ควรดำเนินหรือยึดถือการยอมแพ้เป็นหลัก แต่จะยอมรับศักดิ์ศรีของผู้เกี่ยวข้องเป็นหลัก

แนวทางไปสู่สันติภาพ

(1) ติดตามโครงการปฏิรูปสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

แนวทางนี้เกี่ยวข้องกับการนำนโยบาย การปฏิรูปโครงการและแผนงานด่างๆ ไปใช้ในการปฏิบัติให้เกิดผลโดยมีวัดถุประสงค์ในการแสดงให้เห็นถึงรากเหง้าของ

ปัญหาของความขัดแย้งและการสู้รบ ดังส่วนนี้รัฐบาลต้องเป็นผู้ปฏิบัติการและผลักให้ประชาชนทราบ รวมทั้งการออกกฎหมายใหม่หรือแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขความขัดแย้งด้วย

(2) สร้างฉันทามติและรวมพลังเพื่อสันติภาพ

แนวทางนี้ประกอบด้วย การปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่นในอันที่จะสร้างฉันทามติ สำหรับกำหนดกิจกรรมและกระบวนการสันติภาพ รวมทั้งระดมพลังประชาชนให้มีส่วนในการกระบวนการสันติภาพที่ได้กำหนดควรจะไว้

(3) แก้ปัญหาภัยคุกคามต่างๆ โดยยึดหลักความสงบสุขเป็นหลัก

แนวทางนี้รัฐยินดีที่จะเจรจาอย่างตัวต่อตัวและอย่างเปิดเผยกับกลุ่มคนภูเขา กลุ่มแม่บ้านภูเขา กลุ่มคอมมูนิตี้ และทุกกลุ่มที่ก่อความไม่สงบโดยใช้หลักสันติวิธี

(4) จัดโครงการสำหรับการประนีประนอม การรวมตัวของกลุ่มภัยคุกคามต่างๆ ให้เข้ากับคนส่วนใหญ่ของประเทศไทย รวมทั้งการพื้นฟูสังคมและจิตใจ

แนวทางนี้รวมถึงการรับรองสถานภาพทางกฎหมายและความมั่นคงของกลุ่มก่อการณ์ต่างๆ รวมทั้งช่วยเหลือชุมชนทางสังคม เศรษฐกิจและพื้นที่จิตใจเพื่อพยาบาลที่จะลดความขัดแย้งต่างๆ

(5) ผลักดันการแก้ไขปัญหายังคงความขัดแย้งได้ทຽบเท่ากับกระบวนการของมนต์เสน่ห์

แนวทางนี้เกี่ยวกับการซึ่งแลกเปลี่ยนให้กับกลุ่มเหล่านี้ให้ยึดถือกฎหมายและแนวทางที่นำไปสู่สันติสุข และสถาบันของรัฐจะรับรองและประกันความปลอดภัยของประชาชนในเขตที่มีการต่อสู้ รวมทั้งจัดหาที่พักพิงให้กับมีความรุนแรงเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

(6) สร้างบรรยายภาคแห่งสันติสุข

แนวทางนี้รวมถึงการซักชวนให้เห็นความสำคัญของความสงบสุขและจัดโครงการการศึกษาเกี่ยวกับสันติภาพ (Peace education) รัฐจะกระทำทุกกรณีทางเพื่อนำมาชี้นำการการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

2. ที่ประชุมภูมิภาคสำหรับการอภิปรายกระบวนการสันติภาพ (Regional Forum on the Comprehensive Peace Process-RFCPP)

ที่ประชุมนี้เป็นการอภิปรายอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับกระบวนการการต่างๆ ที่นำไปสู่สันติภาพในภาคใต้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ภายใต้ความร่วมมือและสนับสนุนจากนานาประเทศ ที่มีความสนใจในเรื่องนี้

ได้แผนพัฒนาระยะกลาง (2005-2010)

การจัดการประชุมนี้มีขึ้นดังแต่เดิมที่ 23 กุมภาพันธ์ 2006-27 มีนาคม 2006 โดยเน้นการประชุมในจุดสำคัญๆ 5 จุดของมินาดาบังดังนี้ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ ที่เมืองโคตรานาโடี ซึ่งเป็นเขตของ ARMM วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ที่เมืองเออนเนอวัล ชาโนໂಡส์ (General Santos City) สำหรับภูมิภาคที่ 9 และ 12 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ ที่เมืองคาากายัน เดอ โอโร (Cagayan de Oro City) สำหรับภูมิภาคที่ 10 วันที่ 8 มีนาคม ที่เมืองบุตูอัน (Butuan City) สำหรับภูมิภาคที่ 13 วันที่ 27 มีนาคม ที่เมืองซัมบัน加 สำหรับภูมิภาคที่ 9 และเขต BaSulTa (Basilan-Sulu-Tawi-Tawi)

การประชุมอภิปรายในทุกเมืองดังกล่าวมีบุคคลจากหน่วยงานเทศบาล จังหวัด ภูมิภาค ภาคธุรกิจ ศาสนา ชนกลุ่มน้อย บุณฑูตห้องถิน นักวิชาการ และองค์กร พัฒนาเอกชนเข้าร่วมประมาณครั้งละ 200 คน ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีส่วนได้ส่วนเสียกับความขัดแย้งในภาคใต้ จึงมีประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสำหรับการสร้างสันติภาพในภาคใต้ จุดประสงค์สำคัญสำหรับเวทีอภิปรายนี้ คือ

- 1) ติดตามสถานการณ์ความขัดแย้งในภาคใต้ วางแผนและโครงการ เพื่อนำไปสู่การเจรจาต่อรองและริเริ่มการสร้างความสงบสุขในห้องถินร่วมกัน
- 2) กำหนดประเด็นปัญหา ซ่องว่างที่ก่อให้เกิดปัญหารวนทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อเร่งให้แผนดำเนินการสูตร่วมไปด้วยดี
- 3) ระดมความช่วยเหลือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับความขัดแย้งให้นำแผนของชาติในการแก้ปัญหาความขัดแย้งไปใช้ให้เกิดผล หลังจากการประชุมอภิปรายแล้ว รัฐบาลได้ประเด็นดังๆ ดังนี้
 - 1) แจ้งข่าวสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในห้องถินได้ทราบถึงผลที่ได้จากการประชุม
 - 2) จัดตั้งกลไกที่ปรึกษาระหว่างรัฐบาลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในห้องถิน
 - 3) ให้ชนกลุ่มน้อยดังๆ ในภาคใต้ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดดินแดนของบรรพบุรุษของพวากษา โดยเฉพาะเจรจากับกลุ่ม MILF
 - 4) เร่งให้ดำเนินโครงการช่วยเหลือคนจน นำส่งบริการด้านสาธารณสุขและการ

ศึกษาในเขต ARMM อย่างรีบด่วน

- 5) จัดการปกครองที่ดี แก้ปัญหาคอร์รัปชันในกลุ่มผู้นำภาคใต้
- 6) ทำให้ศาลมุสลิม (Shari-ah Court) และการศึกษาของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม (Madrasa) มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม
- 7) จัดโครงการช่วยเหลือสนับสนุนให้แก่ผู้กลับไป และให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่นเร่งโครงการอันดับไทยและพักฟื้นของผู้กลับมาให้เร็วที่สุด

ความร่วมมือของภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนต่อการสร้างสันติสุขในมินดาเนา

องค์กรพัฒนาเอกชน (Non-Governmental Organization-NGOs) นับว่า มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการพัฒนา เนื่องจากในรัฐธรรมนูญของฟิลิปปินส์นั้นได้ระบุ บทบาทขององค์กรประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชนให้ทำงานร่วมกันพัฒนาประเทศ⁴ ในส่วนที่เกี่ยวกับมุสลิมภาคใต้นั้น องค์กรพัฒนาเอกชนได้ทำงานร่วมกับรัฐในการ สร้างสันติสุขและพัฒนาจังหวัดที่มีมุสลิมนากกว่าครึ่งเดือน ซึ่งได้แก่ บาซีลัน ซูซู และ ดาเว-ดาเว ซึ่งทั้ง 3 จังหวัดนี้เองที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในมินดาเนา องค์กรพัฒนาเอกชนดังกล่าวได้รวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย 10 องค์กรใหญ่ กायได้ชื่อ Pantabangan Basulta⁵ ซึ่งมีความหมายว่าช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีองค์กรของรัฐบาลอยู่จำนวน ความสะอาด ผู้ที่ริเริ่มคิดการรวมกลุ่มขององค์กรดังกล่าว คือ อตีตเอกสารราชาทูต Howard Dee ประธานขององค์กร Tabang Mindanaw ซึ่งเป็นองค์กรใน 10 องค์กร ดังกล่าว องค์กรทั้ง 10 องค์กร ได้แก่

1. Tabang Mindanaw
2. Philippine Business for Progress (PBSP)
3. Peace and Equity Foundation
4. Petron Foundation
5. Consuelo Foundation
6. Mirant Philippines Foundation
7. Philippine Development Assistance Programme
8. World Wildlife (WWF) Philippines

9. Local Government Support Program (LGSP)

10. Asian Institute of Management Mirant Center (AIMMC)

องค์กรดังกล่าวข้างต้นที่สำคัญเป็นองค์กรที่อยู่ในการก่อริบัณฑ์มัน เห็น บริษัท Petron องค์กรสิ่งแวดล้อม (WWF) องค์กรการศึกษา (AIMMC) ห่วงองค์กรภาครัฐ คือ Local Government Support Program

สิ่งที่องค์กรทั้ง 10 พยายามมองหาประเด็นปัญหาของมนุษย์ใน เพราะฉะนั้น สิ่งแรกที่พวากษาติดตามขั้นตอนในฐานะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ก็คือ

- 1) มีอะไรที่ควรทำในเขต 3 จังหวัดภาคใต้
- 2) วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
- 3) ใช้วิถีทางใดในการแก้ปัญหา
- 4) หาแหล่งทุนสนับสนุน

บทบาทของรัฐบาลมาเลเซียในการเป็นตัวกลางในการเจรจาตัวต่อตัวกับ MILF และความร่วมมือของรัฐบาลฟิลิปปินส์

มาเดเซียเป็นหน้าที่ในการเจรจาระหว่างรัฐบาลฟิลิปปินส์กับ MILF มาตั้งแต่ปี 1997 บทบาทแรก คือ ระหว่างปี 1997-2000 เป็นผู้ไกล่เกลี่ยปัญหาภายในเกี่ยวกับการสู้รบระหว่างรัฐบาลและตราด้ากับ MILF ในครั้งนั้นอสตราด้าใช้ประโยชน์จากปะรำของย่างหนักเพื่อให้ MILF หมดไปจากการต่อสู้ แต่เหตุการณ์เข้าสู่ขั้นวิกฤต MILF จึงได้ร้องเรียนไปที่ OIC OIC จึงได้มอบหมายให้มาเดเซียในฐานะสมาชิกขององค์การเพ้าไบโกล์เกลี่ยในครั้งนี้ ไม่มีประเทศอื่นๆ ใน OIC เป็นผู้ไกล่เกลี่ยด้วย บทบาทค่อนมาตื่อบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ ในปี 2000 เป็นต้นมา ซึ่งช่วงนี้เป็นช่วงสมัยประธานาธิบดีอาร์โดริช มาเดเซียได้รับมอบหมายจากองค์การ OIC ให้เป็นตัวกลางการเจรจาหรือ Third Party ระหว่างรัฐบาลฟิลิปปินส์กับ MILF หน้าที่ของมาเดเซียก็คือ ข่านวยความสัมภានด้านสถานที่ในการเจรจา กำหนดประเด็นในการเจรจา แก้ปัญหาระหว่างการเจรจา สรุปประเด็นสำคัญในการเจรจาครั้งต่อไป และเป็นพยานในข้อตกลงทั้ง

2 ฝ่าย โดยมีประเทศไทยเป็นฯ ใน OIC ร่วมสังเกตการณ์ด้วย

หน่วยงานที่มีบุคลากรสำคัญในการดำเนินงานของมาเลเซีย คือ แผนกวิจัย ของสำนักนายกรัฐมนตรี (Office of the Prime Minister-OPM) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจและลับราชการลับ เป็นสำนักเลขานุการในการเจรจาต้นตีภพ หน่วยงานที่มีเลขานุการ การวิจัยแห่งชาติ ชื่อ ดาโตะ 扎加拉เรีย อันดูล ฮา米ด (Datuk Zakaria Abdul Hamid) เป็นเลขานุการให้กับ มีดาโตะ เตงกู อันดูล จาอาฟาร์ โมหัมเมด (Datuk Tengku Addul Jaafar Mohammad) เป็นผู้ช่วย แต่ผู้มีบุคลากรสำคัญที่สุด คือ มหาด្ឋี ในอัมมานัด ที่เป็นตัวกลางในการเจรจาต้นตีภพ ทั้งสองนายกรัฐมนตรีในปี 2003 ท่านนี้ได้รับการทาบทามให้ช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยจาก กอลอเรีย มาคาปากัล อาหริโระ ในขณะที่เชอเป็นรองประธานาธิบดีสมัยใจเจฟ เอสตราดา ในปี 2000

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2004 เป็นต้นมา มาเลเซียเป็นผู้นำทีมตรวจสอบ (International Monitoring Team - IMT) เข้าไปตรวจสอบการเจรจาหยุดยิงและดำเนินการเกี่ยวกับข้อตกลงเบื้องต้น นอกจากนี้โครงการร่วมมือทางวิชาการของมาเลเซีย ยังได้ให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานการพัฒนาบังชาโนโว (Bangsamoro Development Agency) ซึ่งประกอบไปด้วยองค์กรพัฒนาเอกชนที่จัดตั้งโดย MILF เพื่อพัฒนา พื้นที่ และแก้ปัญหาในมินดานาอุตตอนกลาง

บทบาทของการเป็นตัวกลางของมาเลเซีย

มาเลเซียเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของฟิลิปปินส์เสมอมา แม้ว่าอดีตเคยมีประเต็นอ้างสิทธิเหนือเกาะชานาห์กีตาม แต่ปัจจุบันชาบะมิใช่เป็นประเทศที่สำคัญ แต่ประเทศที่มีบทบาทสัม坤 เช่น การอพยพข้ามแดน การพัฒนาเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศเป็นเรื่องสำคัญ กว่า เมื่อจากทั้ง 2 ประเทศมีภูมิประเทศติดต่อกันทางน้ำและเป็นเพื่อนบ้านในอาเซียนร่วมกัน สิ่งที่รัฐบาลมาเลเซียและฟิลิปปินสมีมติร่วมกัน คือ

1. ยอมรับเกียรติภูมิและอธิปไตยของฟิลิปปินส์
2. ไม่มีการแบ่งแยกดินแดนและการขอเป็นเอกราช
3. ประกันสิทธิของบังชาโนโว ให้เป็นประชาชนของฟิลิปปินส์
4. MILF และ MNLF ควรร่วมแรงร่วมใจเพื่อหาทางแก้ปัญหาและต่อต้านความ

รุนแรงและการใช้กำลังทหารของขบวนการไม่ไร

อิทธิพลของมาเลเซียต่อการแบ่งแยกดินแดนมีมาก โดยเฉพาะไม่เห็นด้วยกับการแบ่งแยกมินดาเนาเป็นรัฐอิสระ หรือเป็นเอกสาร แต่จนถึงขณะนี้ฝ่าย MILF ยังต้องการพิจารณาประเด็นนี้อยู่ แต่ถึงอย่างไรก็ตามมาเลเซียก็ยังต้องการให้ MILF และ MNLF พิจารณาประเด็นนี้ร่วมกัน

สำหรับมาเลเซียเองแล้วมุ่งจุดสนใจไปที่การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้แนวคิดของความทันสมัยร่วมกับความเป็นอิสลาม มหาธิรตั้งสมมติฐานไว้ว่าถ้าหากเศรษฐกิจของจังหวัดที่มีมุสลิมนากได้รับการพัฒนาแล้ว สันติภาพในฟิลิปปินส์จะตามมา เนื่องจากการให้ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน เพื่อการพัฒนาอาเซียนร่วมกัน

ภาคใต้ของฟิลิปปินส์ก็เป็นส่วนหนึ่งของผลประโยชน์แห่งชาติตามมาเลเซีย ผลประโยชน์ดังกล่าว คือ ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศไทยทั้ง 2 ฝ่าย เหตุการณ์จาก การลักพาตัวชาวต่างชาติและชาวฟิลิปปินส์ไปที่เกาะซีปาดาน⁴ เป็นเหตุการณ์ที่บันทอน การห้องเพี้ยนและเศรษฐกิจระหว่างกันพอสมควร นอกเหนือนี้ยังมีปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับ การอพยพและแรงงานผิดกฎหมายที่อพยพข้ามแดนมาเลเซียเมื่อเกิดปัญหา ซึ่ง หล่ามีมาเลเซียต้องการแก้ปัญหาโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของทั้ง 2 ประเทศ ใน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจ EAGA (East Asean Growth Area) หรือ BIMP (Brunei Indonesia-Malaysia-Philippines) ให้เจริญเหมือนเมืองสมัยรัตนอสเป็นประธานาธิบดี

สำหรับปัจจัยภายนอกที่พยายามเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการเจรจา คือ ศหรัฐฯ ที่มองจากศหรูฯ เสื่อว่าก่อรุ่น MILF ล้วนเกี่ยวโยงกับก่อการร้ายอัลไคดาที่ แตรรูบราล ฟิลิปปินส์ไม่ได้ดีอ่าว MILF เป็นพวกก่อการร้ายตามที่ศหรูฯ ชี้ไป แต่ถือว่าพวกนี้ เป็นก่อรุ่นแบ่งแยกดินแดนที่นานั้นໄດ้เจรจากับรัฐบาลได้ สำหรับมาเลเซียเองแม้จะถัว กการก่อการร้ายก็ตาม แต่คิดว่ามีปัญหานี้เป็นปัญหาระหว่าง 2 ประเทศแก้ไขกันได้ ศหรูฯ เป็นเพียงบุคคลภายนอกเท่านั้น

เพราะฉะนั้นจุดยืนทั้ง 2 ประเทศร่วมกัน คือ จะแก้ปัญหาร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ ทางด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจร่วมกัน ศหรูฯ เป็นเพียงบุคคลภายนอก ถ้าจะมี การช่วยเหลือด้านการพัฒนาทางภาคใต้ของฟิลิปปินส์ ทางรัฐบาลฟิลิปปินส์ก็ไม่ขัดข้อง

สำหรับการเป็นตัวกลางในการเจรจาของมาเดเซียและการอ่านวิถีความสัมพันธ์ ด้วยที่ได้มีการสืบทอดเจตนาเริ่มจากรัฐบาลมาธีร์ ไม่รวมหมัดมาจึง อับดุลลาห์ นาดาวี ในปัจจุบัน

อ้างอิง

- ¹ Landa Jacano F., **Filipino Indigenous Ethnic Communities** (Manila : Punlad Research House, Inc, 2003). Anthropology of the Filipino People II ; Jamail A. Kamlian, **Bangsamoro** (Iligan : Iligan for Peace Education and Research, 1999).
- ² Jacano, *Ibid.*
- ³ Kamlian, *op.cit.*, p.7.
- ⁴ *Ibid.*, p.10 ; Samuel L. Tan, "Democratization Filipino Muslim Identity," **Philippine Social Sciences Review** 48(January-December,1984) : 13-27.
- ⁵ Peter G.Gowing, and Robert McAmis (eds), **The Muslim Filipinos** (Manila : Solidaridad Publishing House, 1979), p.14.
- ⁶ Madrasa เป็นโรงเรียนสอนศาสนาและแนวคิดอิสลามแบ่งเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยบ้านที่ทำด้วยไม้ไม่กว่า 10-20 หลัง
- ⁷ Landa Jacano. **The Philippines at the Spanish Contact : Some Major Accounts of Early Filipino Society and Culture** (Manila : MSC Enterprise, 1975) , p.158.
- ⁸ Gowing, *op.cit.*, p.12.
- ⁹ Thomas M. McKenna, **Muslim Rulers and Rebel**. (Manila : Anvil Publishing Inc.,2002). Reprinted in the Philippines.
- ¹⁰ *Ibid.*
- ¹¹ Luis Q. Lacar, **Muslim-Christian Marriages in the Philippines** (Quezon City : New Day Publishers, 1980).
- ¹² McKenna, *op.cit.*, p.6.

¹³ T.J.S. George, **Revolt in Mindanao : The Rise of Islam in Philippine Politics** (Kuala Lumpur : Oxford University Press, 1980)

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Alunan Glang C.O., **Muslim Seccession or Integration?** (Quezon City : Alunan Glang, 1969), p.103.

¹⁶ Cesar Adib Jajul, **The Contemporary Muslim Movement in the Philippines** (Berkeley : Mizan Press, 1985) ;Datu Michael O. Mastura, **The Crisis in the MNLF Leadership and the Dilemma of the Muslim Autonomy Movement**, Collected Papers of the Conference on the Tripoli Agreement (Manila : International Studies Institute, U.P. 1985).

¹⁷ Elilio R. Mercado, "Culture, Economics and Revolt in Mindanao : The Origin of the MNLF and the Politics of Moro Separatism," in Lim Joo-Jock, **Armed Separatism in Southeast Asia** (Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 1984).

¹⁸ Ferdinand E. Marcos, "Proclamation of Martial Law," **Philippine Sunday Express I** (1972) : 5-8.

¹⁹ Mercado, **op.cit.**

²⁰ Eric Fleischman, "The Davao Languages : Magindanaon, Iranun, Maranao, and Illanum," **Philippine Journal of Linguistics** 12(I) : 10.

²¹ Aijaz Ahmad, "Class and Colony in Mindanao," **Southeast Asia Chronicle** (82):4-11.

²² Majul, **op.cit.**,p.73

²³ Lela Gardner Noble, "Roots of the Bangsa Moro Revolution," **Solidarity** 4,97(1983): 41-50.

²⁴ House of Representative's Special Committee to Investigate the Moro problem, 1956, **Preliminary Report of the Special Committee to Investigate the Moro Problem Especially with regard to Peace and**

Order in Mindanao and Sulu.

- ²⁶ Peter G. Gowing, **Muslim Filipinos : Heritage and Horizon** (Quezon City : New Day Publishers, 1979), pp.185-186.
- ²⁷ Philippine Congress , R.A. 1888, Third Congress, June 22,1957.
- ²⁸ The Philippine, Commission on National Integration, **Getting to know the Commission on National Integration**, no date, pp. 7-15.
- ²⁹ Cesar A. Majul. "Towards a Social Policy for the Muslims in the Philippines," in Michael O. Mastura, **Islam and Development** (Manila : office of the Commissioner for Islamic Affairs, 1980), p.108.
- ³⁰ Rad D. Silva, **Two Hills of the Same Land : Truth Behind the Mindanao Problem** (Privately printed , 1987), p.13.
- ³¹ Geoffrey G. Salgado, **Deveopment Policies for Muslim's Mindanao in the Pre-Martial Law Period** (1955-1971), A paper presented during the 7th National Conference on Local and National History, Nov.29-Dec. 21, 1985 in Surigao City, p.14.
- ³² Majul, *op.cit.*, p.110.
- ³³ มหาวิทยาลัยนี้ยังดำเนินการอยู่จนถึงปัจจุบัน ; วันที่ 1 กันยายน ซึ่งถือเป็นวันก่อตั้ง มหาวิทยาลัยแห่งนี้
- ³⁴ Antonio Isidro, **Muslim-Christian Integration at the Mindanao State University** (Marawi City : MSU Research Center, 1968), pp.136-137.
- ³⁵ วิทยาเขตเมืองอ็อกกัน (Iligan City) 邦果加奥 (Bongao) ตาไว- ตาไว (Tawi-Tawi) โจโล (Jolo) เอ็นเนอร์รี ซาบันไดส (General Santos) มาเกินดาโน (Maguindanao) ลานาอ เดล ซูร (Lanao del Zur) มาซามิส ออเรียลตัส (Masamis Oriental) และวิทยาลัยชุมชนต่างๆ
- ³⁶ Michael O. Mastura, "Development Programs for Mindanao and Sulu," in M. Mastura, **Muslim Filipino Experience : A Collection of Essays** (Manilia : Ministry of Muslim Affairs, 1984), p.248.

³⁶ Ibid., pp.246-248.

³⁷ Joint Statement issued by the Republic of the Philippines, Corazon C. Aquino and the MNLF Chairman Nur Misuari, ระหว่างการประชุมที่ Jolo, Sulu (September 5, 1986), p.2,28.

³⁸ Philippine Government Panel, Aide Memories on the Mindanao Peace Talks, Manila, May 1987, pp.49-70.

³⁹ Kasarinlan , 15,2(2000) : 127.

⁴⁰ สวัสดิ์ประชานาถินตีกอรัชอน อากินใน ได้มีการหยั่งเสียงประชาชนตัวประชาชนใน 13 จังหวัดภาคใต้ว่า “ต้องการเป็นเขตปกครองตนเองหรือไม่ ปรากฏว่ามีเพียง 4 จังหวัดเท่านั้นที่ต้องการ คือ ชูสุ ดาเวี-ดาเว นาเกินดาเนา และลากาเนา เดล ชูร์

⁴¹ Kasarinlan, op.cit,p 128.

⁴² Fidel V. Ramos. "Just and Lasting Peace," in Peace at Last, Committee on Information of MNLF, 1996.

⁴³ Breaking Through, 1999, p.11.

⁴⁴ Radio Broadcast, DZRH , July 3,2000.

⁴⁵ ฟิลิปปินส์มี 16 ภูมิภาค และภูมิภาคดังกล่าวมีมุสลิมอยู่ส่วนหนึ่ง เดลที่มีมุสลิมมาก ได้แก่ ดาเวี-ดาเว ลากาเนา เเดล ชูร์ นาเกินดาเนา บาซีลีัน ชูสุ และมาราวี (เขต ARMM)

⁴⁶ The Constitution of the Republic of the Philippine, Article XIII, Sec.15,16.

⁴⁷ Bangsamoro document, 2004.

⁴⁸ ก่อตั้งอาณูไชยาฟซึ่งเป็นก่อตั้งก่อการร้ายที่ลักพาตัวนักห้องเทียนนี้เป็นลูกหลานของก่อตั้ง MILF ทางการคาดว่าจะมีการเข้ามายิงกันทั้ง 2 ก่อตั้งนี้

บรรณานุกรม

1996 GPR-MNLF Peace Agreement, House Bill 7833 and Senate Bill 2129. Document

Abinales, Patricio N. Making Mindanao Cotabato and Davao in the formation of the Philippine Nation-State. Quezon City : Ateneo

- de Manila University Press, 2000.
- Anderson , Mary B. **Do No Harm : How Did Can Support Peace-Or War.** Boulder : Lynne Reiner Publishers, 1999.
- Aquino , Benigno. "The Historical Background of the Bangsamoro Problem in the Southern Philippines", Lecture delivered at the King Abdulaziz University, Science Auditorium, Jeddah , Kingdom of Saudi Arabia, May 12, 1981.
- Balacuit, Jimmy. "The Muslim Rebellion in the Southern Philippines." Unpublished Seminar paper, Department of Sociology, U.P.,Diliman , Quezon City, 1987.
- Balai Asian Journal 2,1(March 1981)**
- Bauzon, Kenneth E. **Liberalism and the Quest for Islamic Identity in the Philippines.** Durham, N.C. : Acorn Press, 1991.
- David, Randolph s., et al. "Transnational Corporations in the Philippines Banana Industry." U.P. Diliman , Third World Studies Center (Commodity Series, No.8, 1981). Mimeo graphed.
- De Zeeuw, Jeroen. **Building Peace in War-Torn Societies From Concept to Strategy.** The Hague: Netherlands Institute of International Relations, 2001.
- Ermita, Eduardo R. "To Win the Peace, To Build the Nation." Privilege Speech delivered by Representative Eduardo R Ermita (1st District Batangas), House of Representatives, Republic of the Philippines, July 23, 1996. Document
- Evangelista , Oscar. **Building the National Community.** Quezon City : New Day Publisher 2002.
- Glang, Alunan C.O. **Muslim Secession or Integration?** Quezon City : Alunan Glang,1969.

- Gowing, Peter G. **Muslim Filipinos-Heritage and Horizon.** Quezon City : New Day Publishers, 1979.
- Gutierrez, Eric , and Saturnino Borrás, jr. "The Moro Conflict Landlessness and Misdirected State Policies." **Policy Studies** 8. Washington : East-West Center,2004.
- Ibon Yearbook**, 2005.
- Manila Bulletin** , March-July 2006. (MILF)
- McAmis, Robert D. "Muslim Filipinos , 1970-1972." In Peter G. Gowing, **The Muslim Filipino : their History, and Contemporary Problem.** Manila : Solidaridad Publishing House, 1974.
- McKenna, Thomas M. "Persistence of an Overthrown Paradigm : Modernization in a Philippine Muslim Shantytown. **Journal of Anthropological Research** 44(3) : 287-309.
- McKenna, Thomas M. **Muslim Rules and Rebels : Everyday Politics and Armed Separatism in the Southern Philippines.** Pasig City : Anvil Publishing , 1998
- Mercado, Elisio R."Culture, Economics, and Revolt in Mindanao : the Origins of the MNLF/and the Politics of Moro Separatism." In **Armed Separatism in Southeast Asia.** Lim Joo-Jock,ed. Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 1984.
- Noble, Lela Gardner "The Moro National Liberation Front in the Philippine." **Pacific Affairs** 49(3) : 405-24.
-
- "Roots of the Bangsa Moro Revolution." **Solidarity** 4(97) : 41-50.
- Philippine Inquirer** , March-July 2006. (MNLF , MILF)
- Philippine Star** , March-July 2006. (MNLF, MILF)
- Quimpo, Nathan Gilbert. "Options in Pursuit of a Just, Comprehensive and

- Stable Peace in the Southern Philippines." *Asian Survey* 41(2) :271-89.
- Ramos, Fidel V. "Just and Lasting Peace." In **Peace at last**, a publication of the Committee on Information of the MNLF, 1996.
- Ramos, Fidel V. "The Ancestral Domain Law : A Triumph of Political Will." In **Coalition for Indigenous Peoples Rights and Ancestral Domain Guide to R.A. 8371 : Indigenous People's Rights Act of 1997 (IPRA)**. Quezon City : CIPRAD, 1999.
- Road, Steven. **Forging Sustainable Peace in Mindanao : The Role of Civil Society**. Policy Studies 17. Washington : East West Center, 2005.
- Sarangani, Datumanong - Di. A. "Islamic Penetration in Mindanao and Sulu." *Mindanao Journal* 1(1) : 49-73.
- Scott, William Henry. **Prehispanic Source Materials for Study of Philippine History**. Rev.ed. Quezon City : New Day Publishers, 1984
- Sema, Muslimin. "Welcome Remarks," Opening Ceremonies of the Conference Workshop on the Implementation of the Peace accord and the On-Going GRP-MILF Peace Talks, held on November 25-26, 1998 at the Tanghalang Michael Clark ,Notre Dame University, Cotabato City.
- Southern Philippine Council for Peace and Development. **A Primer on the Davao City Mixed Committee Meeting Points of Consensus GRP-MNLF Peace Talks**. Prepared by the GRP Peace Panel Ad Hoc Technical Working Group, 18th July 1996.
- Steinberg, David Joel, et al. eds. **In Search of Southeast Asia : A Modern History**. New York : Praeger Press, 1987.
- Stewart, James C. "The Maguindanao." In Richard V. Weekes, **Muslim**

- Peoples : A world Ethnographic Survey. Westport, Conn. : Greenwood Press, 1978.
- Tunay na Alyansa ng Bayan sa Katutubo. **Struggle Against Development Aggression.** Tribal Filipinos and Ancestral Domain. Quezon City : TABAK, 1990.
- Warren, James F. **The Sulu Zone, 1768-1898 : The Dynamics of External Trade, Slavery and Ethnicity in the Transformation of Southeast Asian Maritime State.** Singapore : Singapore University Press, 1981.
- Wernstedt, Frederick L. and J.E. Spencer. **The Philippine Island World : A Physical Cultural and Regional Geography.** Los Angeles : Univ. of California Press, 1967.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)
THE THAILAND RESEARCH FUND (TRF)
“สร้างสรรค์ปัญญา เพื่อพัฒนาประเทศ”

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) ดำเนินหน่วยงานของรัฐ ในทำเลนี้ของสำนักนายกรัฐมนตรี มีการกิจในการสนับสนุนกระบวนการวิจัย สร้างนักวิจัย และสร้างระบบการวิจัยเพื่อตอบค่าความต้องการทางเลือกให้สังคมซึ่งครอบคลุมทั่วในระบบทุรกีจากภาคตื้นดินและสมญานะ เพื่อยกระดับค่าความสามารถของประเทศไทยให้เป็นสังคมฐานความรู้ ครอบคลุมทุกร่องรอยและทุกภาคส่วนของสังคมไทย โดยมีแนววางแผนการสนับสนุนการวิจัยดังนี้

1. สร้างความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล (Balanced Development) ให้การวิจัยเพื่อให้เกิด Knowledge-based Policymaking ระหว่างภาครัฐ ประชาชน และนักวิชาการ ให้มีการเชื่อมโยงกันที่เป็นเครื่องดึงดูดในระดับชุมชนท้องถิ่นไปจนถึงนโยบายการพัฒนาประเทศ

2. สร้างความมั่นคงทางความรู้ที่เข้ากับประเทศไทย (Security in Knowledge) โดยเน้นงานวิจัยพื้นฐาน เพื่อเป็นหลักในการวิจัยด้วยเครื่องและภาระต่อเรื่องอยู่ที่ของประเทศไทย และทันงานวิจัยเทคโนโลยีใหม่ที่ปรับให้เข้ากับประเทศไทยเพื่อการพัฒนาที่ทันสมัย

3. ขยายฐานของสังคมความรู้ภายในประเทศ (Knowledge Base-Widening) โดยสนับสนุนการวิจัยของชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ นักศึกษา ครุศาสตร์และนักเรียน และคนที่ไม่ใช่

การพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่งของ สกอ. ท้าให้ สกอ. ได้รับความเชื่อถือจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ให้เป็นภาคีร่วมสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านเป็นมาตรฐานในการกำหนดนโยบายต่อไป

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)

979/17-21 ชั้น 14 อาคาร เอส เอ็ม ทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2278-8200 โทรสาร 0-2298-0476

www.trf.or.th / e-mail : webmaster@trf.or.th

โครงการความมั่นคงศึกษา
The Security Studies Project

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
Thailand Research Fund

ผู้เขียน

- ดร. สิตา สวนศรี

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โครงการความมั่นคงศึกษา
ตั้ง ป. 2030 ปณส. ชุมทางกรุง
กรุงเทพฯ 10332

E-mail : newsecproject@yahoo.com